

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko - správní

Makroekonomická analýza – komparace ekonomické výkonnosti ČR a Slovinska

Pavčina Smolová

Bakalářská práce

2008

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav ekonomie
Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Pavčina SMOLOVÁ**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**

Název tématu: **Makroekonomická analýza - komparace ekonomické
výkonnosti České republiky a Slovinska**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Úvod
2. Evropská unie a Maastrichtská kritéria
3. Analýza makroekonomické výkonnosti České republiky v období po vstupu do EU
4. Analýza makroekonomické výkonnosti Slovinska v období po vstupu do EU
5. Komparace získaných dat České republiky a Slovinska
6. Závěr

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: **cca 30 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

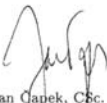
Seznam odborné literatury:

SPĚVÁČEK, V.: Makroekonomická analýza a mezinárodní komparace, Praha, VŠE, 1994, 196 s. ISBN 80-7079-844-0
SPĚVÁČEK, V.: Transformace české ekonomiky, Praha, Linde, 2002, 525 s, ISBN 80-86131-32-7
Český statistický úřad — ČSÚ. ČSÚ, Praha. Poslední aktualizace: 2.10.2006. c Český statistický úřad, 2006. URL:

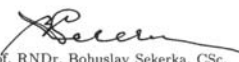
Hlavní stránka - Česká národní banka. ČNB, Praha. c Česká národní banka, 2003-2006. URL:

Euroskop.cz - ČR v EU. Euroskop.cz. c 2005. URL:

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.**
Ústav ekonomie
Datum zadání bakalářské práce: **31. října 2007**
Termín odevzdání bakalářské práce: **19. května 2008**

prof. Ing. Jan Capek, CSc.
děkan

L.S.

prof. RNDr. Bohuslav Sekerka, CSc.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 12. listopadu 2007

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí bakalářské práce doc. Ing. Jolaně Volejníkové, Ph.D. za její odborné vedení, cenné připomínky, rady a vstřícnost.

SOUHRN

Tato práce je zaměřena na komparaci ekonomické výkonnosti České republiky a Slovinska po vstupu do Evropské unie. V první části práce je uvedena obecná charakteristika vývoje evropské integrace včetně kroků směřujících k naplnění cílů měnové unie. Dále jsou vymezeny základní makroekonomické ukazatele obou zemí, jako jsou například HDP, míra nezaměstnanosti, míra inflace a bilance se zahraničím. V poslední části je na základě získaných dat provedena analýza ekonomik České republiky a Slovinska. Tato analýza je provedena za časové období 2004 až 2007.

KLÍČOVÁ SLOVA

makroekonomická analýza, komparace, makroekonomické ukazatele, konvergenční kritéria

TITLE

Macroeconomic analysis – the comparison of economic performance of the Czech Republic and Slovenia

ABSTRACT

This bachelor thesis focuses on the comparison of economic performance of the Czech Republic and Slovenia after the EU admission. In the first part of the thesis general characteristics of the development of European integration including the steps aiming at fulfilling the goals of European Monetary Union are introduced. Next the basic macroeconomic indicators of both countries as GNP, unemployment rate, inflation rate, foreign balance and their comparison are defined. An analysis of the economy of the Czech Republic and Slovenia on the basis of the acquired data is carried out in the final part of the bachelor thesis. The analysis was carried out for the interval of years 2004 - 2007.

KEYWORDS

macroeconomic analysis, comparison, macroeconomic indicators, criteria of convergence

Obsah:

Seznam zkratk:	8
1 Úvod	9
2 Evropská unie a Maastrichtská kritéria	10
2.1 Integrační myšlenky a jejich rozvoj	10
2.2 Počátky Evropských společenství	11
2.2.1 Vznik ESUO	12
2.2.2 Vznik EHS a Euratomu	12
2.2.3 Slučovací smlouva	13
2.3 Vývoj hospodářské a měnové unie	13
2.3.1 Zřízení celní unie	14
2.3.2 Založení institucí a vytvoření Evropského měnového systému	14
2.3.3 Jednotný vnitřní trh	14
2.3.4 Smlouva o EU neboli Maastrichtská smlouva	15
2.3.5 Konvergenční neboli Maastrichtská kritéria	16
2.3.6 Amsterdamská smlouva	17
2.3.7 Agenda 2000 a Kodaňská kritéria	17
2.4 Fáze rozšiřování Společenství	18
2.4.1 Aktuální stav eurozóny	19
3 Analýza ekonomické úrovně ČR po vstupu do Evropské unie	20
3.1 Makroekonomický vývoj	21
3.1.1 Hrubý domácí produkt	21
3.1.2 Nezaměstnanost	23
3.1.3 Inflace	24
3.1.4 Platební bilance	25
3.2 Plnění maastrichtských kritérií	26
3.2.1 Měnová kritéria	27
3.2.2 Fiskální kritéria	29
4 Analýza ekonomické úrovně Slovinska po vstupu do Evropské unie	31
4.1 Makroekonomický vývoj	32
4.1.1 Hrubý domácí produkt	32
4.1.2 Nezaměstnanost	32
4.1.3 Inflace	33
4.1.4 Platební bilance	33
4.2 Plnění Maastrichtských kritérií	34
4.2.1 Měnové kritéria	34
4.2.2 Fiskální kritéria	35
5 Komparace ekonomické výkonnosti ČR a Slovinska po vstupu do Evropské unie	37
5.1 Makroekonomický vývoj	37
5.1.1 Hrubý domácí produkt	37
5.1.2 Nezaměstnanost	39
5.1.3 Inflace	40
5.1.4 Platební bilance	41
5.2 Plnění Maastrichtských kritérií	42
5.2.1 Měnová kritéria	43
5.2.2 Fiskální kritéria	44
6 Závěr	46
Seznam literatury a ostatních zdrojů	48
Seznam tabulek:	51
Seznam grafů:	52

Seznam obrázků:.....	53
Seznam příloh:	54

Seznam zkratk:

CPI - Index spotřebitelských cen
CZK - česká koruna
ČNB - Česká národní banka
ČR - Česká republika
ČSU - Český statistický úřad
DPH – daň z přidané hodnoty
ECB – Evropská centrální banka
ECU – evropská měnová jednotka
EHS – Evropské hospodářské společenství
EMI – Evropský měnový institut
EMS – evropský měnový systém
EMU – evropská měnová unie
EP – Evropský parlament
ERM – mechanismus směnných kursů
ES – Evropská společenství
ESUO – Evropské společenství uhlí a oceli
EU - Evropská unie
EUR – euro
EURATOM – Evropské společenství pro atomovou energii
HDP - hrubý domácí produkt
HMU – hospodářská a měnová unie
NATO - Severoatlantická aliance
OECD - Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OEED – Organizace pro evropskou ekonomickou spolupráci
PPP – parity kupní síly
SNÚ – systém národních účtů
SZBP – Společná zahraniční a bezpečnostní politika

1 Úvod

Cílem mé bakalářské práce je analýza a komparace ekonomické výkonnosti České republiky a Slovinska v období po vstupu do Evropské unie. Česká republika i Slovinsko jsou zeměmi, které přistupovali k Evropské unii spolu s dalšími osmi státy roku 2004.

Vývoj ekonomik obou zemí budu porovnávat pomocí základních makroekonomických ukazatelů, které se běžně využívají pro makroekonomickou analýzu a to v časovém období od roku 2004 až do roku 2007. Těmito ukazateli se myslí hrubý domácí produkt, inflace, nezaměstnanost a platební bilance.

První část bakalářské práce je zaměřena na charakteristiku historických kroků směřujících k založení Evropské unie. Jsou zde popsány i kroky k vytvoření měnové unie a podmínky stanovené pro přijetí členských zemí do eurozóny.

V další části bakalářské práce je věnována pozornost analýze makroekonomických ukazatelů České republiky a vývoj plnění Maastrichtských kritérií Českou republikou. V souvislosti s analýzou vývoje národního hospodářství České republiky jsou zde vysvětleny základní charakteristiky jednotlivých makroekonomických ukazatelů.

Následující část bakalářské práce je určena pro makroekonomickou analýzu Slovinska. Obdobně jako u analýzy ekonomického vývoje České republiky i zde analyzuji jednotlivé makroekonomické ukazatele. V souvislosti s přijetím eura za národní měnu Slovinska se u analýzy plnění Maastrichtských kritérií nesleduje kritérium stability směnného kurzu.

V poslední části bakalářské práce dochází k mezinárodnímu srovnání ekonomického vývoje České republiky a Slovinska. Zadaným cílem se v této kapitole stává zjištění, která ze zemí dosahuje rychlejšího tempa růstu ekonomického vývoje za sledované období. Porovnává se zde i úspěšnost plnění Maastrichtských kritérií.

2 Evropská unie a Maastrichtská kritéria

Evropská unie není státem ani se nejedná o klasickou mezinárodní organizaci, ale představuje jedinečné hospodářské a politické partnerství demokratických zemí Evropy. Jde o společenství zemí, které se zavázaly spolupracovat v zájmu zachování míru, blahobytu, svobody a sociální spravedlnosti pro své občany. Vytvořily společné orgány, na které přenesly část své suverenity (viz. příloha č.1). K roku 2008 zahrnuje Evropská unie 27 zemí s 494 miliony obyvatel s různými tradicemi a jazyky, které však spojují společné hodnoty. Souhrn základních informací o Evropské unii je přiložen v příloze č. 2.

2.1 Integrační myšlenky a jejich rozvoj

Úvahy o jednotné Evropě provázejí Evropany již dlouhý čas. Významným impulsem pro realizaci myšlenek sjednocení byla zejména tragédie první a druhé světové války, které postihly evropský kontinent způsobem do té doby nemyslitelným.

Snaha zabránit opakování katastrof takového rozsahu rozpoutala pro unifikační myšlenkové proudy, které byly ovlivňovány ideologickými, politickými i ekonomickými vlivy.

Hlavním motivem evropské integrace po druhé světové válce bylo zabezpečení míru a bezpečnosti evropských států a zajištění hospodářské prosperity.

Hlavním východiskem integračního úsilí, který dal vzniku Evropské unii, byl spis Imanuela Kanta „Idea věčného míru“. Kant prezentoval společnost založenou na přijetí abstraktních i formálních pravidel.[14]

Vyjádřením integračních proudů se stala také kniha Richarda Coudenhove-Kalergiho „Panevropa“ z roku 1923 a na ni navazující panevropské hnutí. Coudenhove-Kalergiho kniha ovlivnila mnoho významných osobností meziválečné i poválečné éry. Řeší osud poválečné Evropy a její uspořádání po vzoru USA. Hlavním cílem je rozpoutat hnutí, které by vedlo k uskutečnění politického spojení Evropy a zachování samostatnosti a míru.

Evropský kontinent byl ovládán dvěma supervelmocemi a to SSSR a USA. Politickou integraci ohrožovalo upevňování Stalinovy moci. Západní Evropa, značně ovlivňovaná Spojenými státy americkými, se bála síly SSSR a tak hledala cesty, kterými by čelila jeho vojenské moci.

Další významnou osobností byl Sir Winston Churchill (premiér Británie v době 2. světové války), který hovořil ve svém projevu v Curychu roku 1946 o potřebě „nějaké formy Spojených států evropských“. Vzdal hold Coudenhove-Kalergiho Panevropě a prohlásil, že prvním krokem sjednocení musí být usmíření Francouzů a Němců. Mluvil o rovnoprávném vztahu Francie a Německa jako zemí, které ponесou největší díl odpovědnosti za budoucí Evropu. Vyslovil podporu tzv. Marshallova plánu pro hospodářskou obnovu válkou zničené Evropy. V souvislosti s realizací Marshallova plánu vznikla Organizace pro evropskou ekonomickou spolupráci (OEEC), jejímž úkolem bylo koordinovat a distribuovat příjem pomoci poskytované z tohoto plánu. Organizace pro evropskou ekonomickou spolupráci splnila po 4 letech své poslání a v roce 1961 byla nahrazena Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Na Marshallův plán zareagoval komunistický blok založením vlastní hospodářské organizace zvané „Rada vzájemné hospodářské pomoci“. V roce 1948 předsedal W. Churchill Evropskému kongresu v Haagu, který se stal impulsem k institucionalizaci evropského sjednocení a 5. května 1949 vyústil v založení Rady Evropy. V témže roce došlo ke vzniku bezpečnostní aliance rovnoprávných států „NATO“.

2.2 Počátky Evropských společenství

Významným krokem k sjednocení Evropy byl zásah Jeana Monneta do politiky, který dokázal prosadit svoji koncepci poválečného uspořádání Evropy. Navrhl základní instituce integračních struktur a doporučil veškerou francouzskou a německou výrobu uhlí a oceli převést pod společný nejvyšší úřad. Svůj záměr společné kontroly nad strategickými surovinami navrhl francouzskému ministru zahraničí Robertu Schumanovi, který ho 9. května 1950 předložil spolu se svojí deklarácí francouzské vládě. Monnetův plán, po přijetí francouzskou vládou, byl pojmenován „Schumanova deklaráce“.

Prvními zeměmi zúčastněnými v tomto projektu měly být země, které spolu donedávna válčili a to Francie a Německo. Výzva francouzského ministra zahraničí

se setkala s kladnou odezvou a 18. dubna 1951 byla šesti evropskými státy (Spolková republika Německo, Francie, Itálie, Belgie, Nizozemí a Lucembursko) podepsána tzv. Pařížská smlouva o založení Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO), jež vstoupila v platnost 27. července 1952.

2.2.1 Vznik ESUO

Na základě Pařížské smlouvy vzniklo jako první, ze tří evropských společenství, „Evropské společenství uhlí a oceli“. Jeho úkolem bylo podporovat a koordinovat rozvoj dvou, tehdy klíčových, průmyslových odvětví a to průmyslu ocelářského a uhelného. Hlavními cíli bylo přispívat k ekonomickému rozvoji, růstu zaměstnanosti a životní úrovně členských států a racionalizaci výroby skrze společný trh, na němž by neplatila diskriminační omezení jednotlivých států [21]. Mezi členskými a přidruženými státy byla zrušena cla a vývozní kvóty, byl uvolněn pohyb určité pracovní síly, byly odstraněny diskriminace, státní subvence, sjednoceny ceny a dopravní tarify. Smlouva o ESUO byla podepsána na 50 let, 23. července 2002 vypršela její platnost, čímž byla ukončena existence tohoto společenství.[8]

2.2.2 Vznik EHS a Euratomu

Dne 20. května 1955 předložily země Beneluxu ostatním členům Evropského společenství uhlí a oceli memorandum s návrhy na další rozvoj integrace zaměřený do hospodářské oblasti.[20] Všech šest původních členských zemí ESUO výhledový záměr vytvořit všeobecnou hospodářskou unii a unii v oblasti mírového využití jaderné energie schválilo a na základě toho 25. března 1957 podepsalo Německo, Francie, Itálie, Belgie, Nizozemí a Lucembursko dvě dohody v Římě tzv. Římské smlouvy. První dohoda vytvořila Evropské hospodářské společenství (EHS), druhá Evropské společenství pro atomovou energii (Euratom).

V Římských smlouvách, které vstoupily v platnost 1. ledna 1958, je zakotven základ další etapy prohlubování ekonomické integrace „Šestky“. Vedle vytvoření celní unie slibovala volný pohyb pracovních sil, integraci kapitálového trhu, svobodný obchod se službami a další okruh společných politik. Na základě Římské smlouvy byly založeny nadnárodní instituce, jako Evropské parlamentní shromáždění (předchůdce Evropského parlamentu) nebo Evropský soudní dvůr, Evropský sociální fond a další.

2.2.3 Slučovací smlouva

Vzhledem ke shodné členské základně všech společenství začala být tři formálně samostatná společenství (EHS, Euratom a ESUO) vnímána jako určitý vzájemně se doplňující celek, pro který se vžil výraz Evropská společenství (ES).

Ačkoli měla všechna tři společenství již od roku 1958 společné Parlamentní shromáždění a Soudní dvůr, ostatní orgány jako Rada ministrů a Komise (u ESUO Vysoký úřad) byly pro každé společenství samostatné. Významnou změnou směrem k integraci bylo dne 8. 4. 1965 podepsání tzv. Slučovací smlouvy, která vytvářela jednotné orgány pro všechna Evropská společenství. Slučovací smlouva vstoupila v platnost 1. 7. 1967.

2.3 Vývoj hospodářské a měnové unie

Základy hospodářské a měnové unie (HMU) byly dány již v Římských smlouvách a to vytvořením EHS a stanovením jeho cílů. HMU představuje významnou fázi v procesu hospodářské integrace. Evropská unie se po dokončení jednotného vnitřního trhu, o kterém se zmiňují v následujících podkapitolách, soustředila na plnění cílů zadaných v Maastrichtské smlouvě. V rámci Maastrichtské smlouvy byl přijat plán, vypracovaný v tzv. Delorově zprávě, na zavedení Hospodářské a měnové unie do deseti let. Tento plán byl rozdělen do tří fází:

První fáze, která byla zahájena roku 1990, se zaměřuje na realizaci přechodu k hospodářské a měnové unii. Tato fáze měla zajistit posílení spolupráce a sblížení jednotlivých politik členských zemí.

Druhá fáze vzniku evropské měnové unie započala roku 1994 vytvořením Evropského měnového institutu (EMI). Evropská měnová instituce byla později roku 1998 nahrazena Evropskou centrální bankou (ECB). V prosinci 1995 bylo na madridském zasedání Evropské rady rozhodnuto o zavedení jednotné měny zvané "euro". Ačkoliv jednotná měna byla uvedena na světové trhy 1. ledna 1999, čímž byla dovršena hospodářská a měnová unie, první bankovky a mince se v hotovostním provedení dostaly do oběhu až v roce 2002. V průběhu druhé fáze byla pro vstup do EMU stanovena tzv. Maastrichtská konvergenční kritéria, která země museli splnit, aby mohli vstoupit do měnové unie.

Třetí fáze byla zahájena roku 1999 a to uzamčením směnných kurzů a pokračovala přechodem bezhotovostních aktiv v euro a ustanovení Evropského systému centrálních bank.

2.3.1 Zřízení celní unie

Krokem k naplnění cílů EHS bylo dobudování celní unie k 1.červenci 1968. Mezi členskými státy byla zrušena cla na dovoz průmyslových výrobků. Později byla odbourána i všechna cla na zemědělské produkty a pro obchodování mimo Společenství byl přijat jednotný celní sazebník.

V roce 1970 došlo k dalšímu posunu vpřed. Evropská společenství získala samostatné příjmy, plynoucí do jejich rozpočtu automaticky z každého členského státu, jejichž zdroji byly především celní dávky a část daně z přidané hodnoty. V říjnu 1972 byla přijata tzv. Davignonova zpráva, která se stala základem pro spolupráci a koordinaci zahraniční politiky členských států ve všech důležitých otázkách.

2.3.2 Založení institucí a vytvoření Evropského měnového systému

Na pařížském summitu roku 1974 byla přijata deklarace zřizující Evropskou radu, která se měla scházet třikrát ročně a rozhodovat o základních politických otázkách a řešit nejvážnější problémy v rámci ES. Zároveň byl schválen záměr obsazovat Evropský parlament (EP) na základě všeobecného a přímého volebního práva, jež se tak poprvé stalo v roce 1979.

V roce 1977 vstoupila v platnost smlouva zřizující společný Účetní dvůr Evropských společenství a rozšiřující pravomoci EP v rozpočtových otázkách. Významnou skutečností se stalo také vytvoření Evropského měnového systému (EMS) na konci roku 1978 v rámci bruselského jednání Evropské rady a jeho následné spuštění k 13. březnu následujícího roku. Evropský měnový systém byl založen na Mechanismu směnných kursů (ERM) a společné Evropské měnové jednotce (ECU).

2.3.3 Jednotný vnitřní trh

Změny, které proběhly v sedmdesátých letech, znamenaly ve svých důsledcích nebezpečí stagnace integračního procesu. Ropné šoky a další vývoj ve světové ekonomice kladly stále větší nároky na společnou ekonomickou spolupráci a na rozhodovací proces.

V roce 1986 byly, za účelem dokončení jednotného vnitřního trhu, přijaty dva významné dokumenty. První dokument „**Bílá Kniha**“ přinesl důkladnou analýzu situace a ukázal, že na cestě k jednotnému trhu stojí tři skupiny překážek:

- **fyziké** - překážky bránící volnému pohybu zboží a osob na hranicích členských států,
- **technické** - existence technických standardů v členských státech,
- **daňové** - systémy nepřímého zdanování, které si vynucovaly hraniční kontroly.

Druhý dokument „**Jednotný evropský akt**“ představoval nejvýznamnější zásah do Římských smluv. Hlavním cílem bylo dokončení jednotného vnitřního trhu, který byl předpokládán již původními Římskými smlouvami, do roku 1992. Dokument upravoval potřebný právní rámec pro zajištění čtyřech základních ekonomických svobod (volný pohyb zboží, služeb, osob a kapitálu) bez jakýchkoli překážek. Zvýšil pravomoci Evropského parlamentu, podporoval rozhodování kvalifikovanou většinou a poukázal na kooperaci mezi Evropskou radou, Evropskou komisí a Evropským parlamentem. Tyto kroky k rozšíření spolupráce již směřovaly k postupné přeměně Společenství v Evropskou unii a vypracování společných politik pro velmi široké spektrum oblastí.

2.3.4 Smlouva o EU neboli Maastrichtská smlouva

Vývoj konce osmdesátých let evropskou integraci výrazně posílil. Byla založena „Evropská banka pro obnovu a rozvoj“, která měla poskytovat finanční podporu zemím střední a východní Evropy.

V prosinci 1990 byly v Římě zahájeny dvě mezivládní konference o:

- hospodářské a měnové unii,
- politické unii.

Hlavním úkolem první konference bylo vytvoření smluvního rámce pro vytvoření hospodářské a měnové unie členských zemí Společenství. Druhá konference se věnovala vytvoření rámce pro užší politickou spolupráci v oblasti zahraniční politiky, justice a vnitřní bezpečnosti. Roční jednání vyvrcholilo v Maastrichtu v prosinci 1991, kde hlavy členských zemí přijaly a podepsaly návrh smlouvy o Evropské unii. Ta vstoupila v platnost, po dokončení všech ratifikací, dne 1. listopadu 1993.

Smlouva o Evropské unii neboli „Maastrichtská smlouva“ tak ustanovila Evropskou unii, která stojí na 3 pilířích. Ty představují jednotlivé politiky unie, tvoří pevné základy, společné hodnoty a cíle.

První pilíř tvoří „Evropské společenství“, které představuje nejstarší a nejsilnější pilíř Evropské unie. Tento pilíř má nadnárodní charakter a jeho počátky jsou spjaty se vznikem tří organizací a to ESUO, EHS a EURATOM. Hlavním cílem Společenství je podle článku 2, Smlouvy o Evropské unii *„podpora harmonického, vyváženého a trvale udržitelného rozvoje hospodářského života, vysoké úrovně zaměstnanosti a sociální ochrany, rovného zacházení s muži a ženami, trvale udržitelného a neinflačního růstu, vysokého stupně konkurenceschopnosti a konvergence ekonomické výkonnosti, vysoké úrovně ochrany a zlepšování kvality životního prostředí, zvyšování životní úrovně a kvality života, hospodářské a sociální soudržnosti a solidarity mezi členskými státy.“* [17]

Druhý pilíř tvoří „Společná zahraniční a bezpečnostní politika“ (SZBP) a má mezivládní charakter. Právním základem SZBP je Hlava V Smlouvy o Evropské unii. Podle článku 11 je cílem SZBP *„zabezpečovat společné hodnoty, základní zájmy, nezávislost a integritu Unie, posilovat její bezpečnost, zachovat mír a posilovat mezinárodní bezpečnost, podporovat mezinárodní spolupráci a rozvíjet a upevňovat demokracii a právní stát, jakož i respektování lidských práv a základních svobod.“* [16]

Třetí pilíř tvoří „Policejní a justiční spolupráce v trestních věcech“. Tento pilíř, stejně jako druhý pilíř, má mezivládní charakter. Právní základ tvoří Hlava VI Smlouvy o Evropské unii a jeho jádrem je *„policejní a soudní spolupráce v trestních věcech a spolupráce při předcházení a potírání rasismu a xenofobie.“* [18] Význam tohoto pilíře vzrostl v souvislosti s teroristickými útoky 11. září 2001.

2.3.5 Konvergenční neboli Maastrichtská kritéria

Vstupem do Evropské unie se tak členské státy zároveň staly součástí evropské měnové unie a zavázaly se k přijetí společné měny. K zajištění udržitelné směnitelnosti, nutné pro dosažení vyváženého hospodářského vývoje v rámci evropské měnové unie, stanovuje smlouva pět konvergenčních kritérií. Dříve, než může každý členský stát vstoupit do třetí fáze HMU, musí splnit právě tyto kritéria:

Monetární kritéria

- **cenová stabilita:** míra inflace nesmí překročit průměrnou míru inflace tří členských států s nejnižší inflací o více než 1,5%,
- **úrokové sazby:** dlouhodobé úrokové sazby se nesmí lišit o více než 2% ve vztahu k průměrným úrokovým sazbám tří členských států s nejnižšími úrokovými sazbami,
- **stabilita směnného kurzu:** směnné kurzy musely po dobu předchozích dvou let zůstat ve schváleném rozmezí. [6]

Fiskální kritéria

- **deficit státního rozpočtu:** národní rozpočtové deficity musí být nižší než 3% HDP,
- **veřejný dluh:** nesmí překročit 60% HDP. [6]

Členské země musí v Evropském měnovém systému, po dobu posledních dvou let, dodržovat stanovená rozpětí své měny. Komise a Evropská centrální banka kontrolují, zda členské země dodržují stanovené limity a poté zpracovávají zprávu o plnění.

2.3.6 Amsterdamská smlouva

Situace v polovině devadesátých let potvrdila, že integrace Evropské unie se vyvíjí správným směrem. Byly zahájeny práce na přípravě změn, jež by měly přivést pružnější přizpůsobování se mezinárodním a ekonomickým podmínkám, zvýšení efektivnosti institucí EU, přiblížení problematiky občanům Společenství a systém umožňující další rozšiřování a prohlubování integrace EU. Přípravy změn se staly předmětem jednání konference v Turíně, která byla zahájena v roce 1996 a o rok později ukončena návrhem tzv. Amsterdamské smlouvy. Ta vstoupila v platnost 1. 5. 1999 a upravovala jak Smlouvu o EU, tak i zakládací Římské smlouvy.

2.3.7 Agenda 2000 a Kodaňská kritéria

Krátce po podpisu Amsterdamské smlouvy byl zveřejněn soubor dokumentů s názvem "Agenda 2000". Agenda 2000 představuje prognózu vývoje Evropské unie a její politiky na začátku nového století. Zabývá se dopadem předpokládaného rozšíření na jednotlivé politiky a na finanční rámec Unie. Součástí Agendy 2000 byly také

posudky zemí, žádajících o členství v EU. Při jejich vypracování se Komise opírala o „Kodaňská kritéria“ a o před vstupní strategii.

Kodaňská kritéria byla přijata na zasedání Evropské rady v Kodani v červnu 1993. Evropská rada tak uznala právo zemí střední a východní Evropy vstoupit do Evropské unie po splnění tří základních kritérií:

- **politické** - stabilní instituce garantující demokracii, právní stát, ochrana lidských práv a respektování menšin,
- **hospodářské** - fungující tržní hospodářství,
- **implementace acquis** - věrnost politickým, hospodářským a měnovým cílům unie.

Unie si však vyhrazuje právo rozhodnout, kdy bude připravena přijmout nové členy, kteří splní tyto kritéria.

2.4 Fáze rozšiřování Společenství

Na základě mezivládních jednání, jež vyústila v přijetí dvou tzv. Římských smluv, bylo 25. března 1957 založeno Evropské hospodářské společenství. Zakládajícími členy EHS byla již známá „šestka“ evropských států a to Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Nizozemí a Spolková republika Německo. V roce 1970 byly poprvé zahájeny rozhovory o přistoupení s dalšími čtyřmi státy (Dánskem, Irskem, Norskem a Spojeným královstvím). Přístupové rozhovory byly uzavřeny 22. 1. 1972 podpisem Smlouvy o přístupu.

Evropské společenství se tak dočkalo **prvního rozšíření** až 1. ledna 1973. Stávající „šestka“ se rozrostla o Dánsko, Irsko a Spojené království. Přistoupení Norska se neuskutečnilo z důvodu zamítavého referenda. V průběhu rozšíření Evropského společenství byly přijaty dvě základní zásady, provázející od té doby každé rozšíření:

- povinnost nových členů přejmout principy Evropských společenství a dosud vydaných politických a právních aktů (v terminologii ES obecně zvaných *acquis communautaire*) přistupujícími státy;
- bezprostřední změny v institucích Společenství. [10]

Na počátku roku 1981 čekalo Evropské společenství **druhé rozšíření** o dalšího člena, kterým se stalo Řecko. To se tak ujalo role nejjihnější a nejchudší členské země Společenství.

V roce 1986 došlo v pořadí již k **třetímu rozšíření** Společenství o Španělsko a Portugalsko.

1. listopadu 1993 vstoupila v platnost Maastrichtská smlouva, která ustanovila Evropskou unii. O dva roky později došlo ke **čtvrtému rozšíření**. Evropská unie se rozrostla o přistupující Rakousko, Švédsko a Finsko.

Největší vlna rozšíření (**páté rozšíření**) přišla v roce 2004, kdy se Evropská unie rozrostla o deset nových členů: Českou republiku, Slovensko, Maďarsko, Polsko, Litvu, Lotyšsko, Estonsko, Maltu, Slovinsko a Kypr.

V dubnu 2005 dostalo souhlas Rumunsku a Bulharsku ke vstupu do Evropské unie. Tyto země vstoupily do Evropské unie k 1.1.2007 a tím došlo k prozatím poslednímu **šestému rozšíření**.

2.4.1 Aktuální stav eurozóny

Evropská unie má v současné době 27 členů. Přístup do třetí fáze evropské měnové unie a možnost tak zavést společnou měnu Euro, mají pouze členské země Evropské unie, které splňují konvergenční kritéria.

Členy eurozóny se tak stalo jen patnáct členských států: Belgie, Německo, Irsko, Řecko, Španělsko, Francie, Itálie, Kypr, Lucembursko, Malta, Nizozemsko, Rakousko, Portugalsko, Slovinsko a Finsko.

Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, Slovensko, Švédsko a Spojené království jsou sice členy EU, jednotnou měnu však nezavedly.

Aktuální mapa eurozóny je přiložena v příloze č. 3.

3 Analýza ekonomické úrovně ČR po vstupu do Evropské unie

V této kapitole charakterizují základní makroekonomické ukazatele a analyzují ekonomickou úroveň České republiky po vstupu do Evropské unie.

Česká republika leží v samotném „srdci Evropy“ a patří mezi postsocialistické země. Její historie je rozmanitá. Mezi nejvýznamnější transformační kroky patří zánik bývalé Československé republiky. Roku 1993 se Česká republika, po odpojení od Slovenské republiky, stala samostatným státem. Snaha vládních představitelů, přiblížit svoji ekonomickou úroveň západnějším státům, vedla k mnoha změnám jednotlivých politik státu. Dalším významným transformačním krokem byl vstup České republiky do Evropské unie. Česká republika přistoupila roku 2004 spolu s dalšími devíti státy východní Evropy. Spolu se vstupem do Evropské unie se ČR stala zároveň členem měnové unie a zavázala se přijmout jednotnou měnu euro. Souhrn základních informací o ČR je přiložen v příloze č.3.

Obrázek č. 1: Mapa ČR

Zdroj: www.luko2.com

3.1 Makroekonomický vývoj

Klíčovým předpokladem zvyšování ekonomické úrovně země je její hospodářský růst, který vyjadřuje vzestup hospodářského potencialu země. Při sledování vývoje růstu produktu se rozlišují dvě trendové situace a to zvýšení krátkodobé a dlouhodobé. Krátkodobý růst či pokles ekonomické aktivity se promítá do cyklického vývoje, zatímco dlouhodobé změny růstu se projevují v dohánění ekonomické úrovně vyspělejších zemích.

Hodnocení ekonomického vývoje je založeno na propracovaném systému národních účtů (SNÚ), který představuje komplexní účetní rámec a umožňuje mezinárodní srovnatelnost hlavních makroekonomických ukazatelů. Systém národních účtů poskytuje obraz národního hospodářství dané země a umožňuje tak posoudit stav ekonomiky. Představuje klíčový zdroj makroekonomické analýzy, jelikož data v něm jsou získána a prezentována v podobě využitelné právě pro ekonomickou analýzu a hospodářsko politické rozhodování.

3.1.1 Hrubý domácí produkt

Hrubý domácí produkt (HDP) je klíčovým ukazatelem ekonomické aktivity. Pod pojmem hrubý domácí produkt se rozumí nová hodnota finálních výrobků a služeb, které byly vyprodukovány v dané zemi v průběhu stanoveného časového období. Velikost a růst HDP poskytují základní informace jak o ekonomické úrovni, tak i o ekonomické výkonnosti země. Ekonomická úroveň je vyjádřena přepočtem hrubého domácího produktu na jednoho obyvatele. Celkový HDP pak představuje ekonomickou sílu dané země. Ke stanovení výše HDP slouží tři metody a to výdajová, výrobní a důchodová. Pro mezinárodní komparaci se hrubý domácí produkt musí převést na mezinárodně srovnatelnou jednotku a to zpravidla pomocí „parity kupní síly“ (PPP)¹ či se údaje uvádějí ve standardu kupní síly.² Mezi zeměmi lze srovnávat údaje o reálném růstu, které jsou očištěné o vliv změn cenové hladiny.

Hrubý domácí produkt ČR analyzuji v časovém období od roku 2004 až do roku 2007. Srovnání hospodářského vývoje jak v čase, tak i mezi různě velkými zeměmi

---

¹ Parity kupní síly jsou uměle vytvořené směnné kursy, které eliminují rozdíly cenových úrovní mezi zeměmi. Ukazují poměr cen stejných výrobků a služeb v národních měnách v jednotlivých zemích

² Standard kupní síly je vyjádřen ve společné měně, která stírá rozdíly v cenových hladinách mezi zeměmi.

dovoluje výpočet roční míry růstu objemu HDP. Růst objemu HDP je počítán s použitím údajů v cenách předchozího roku.

Tabulka č. 1: Míra růstu reálného HDP v ČR (procentní změna oproti předchozího roku)

Země	Rok			
	2004	2005	2006	2007
EU 27	2,5	1,9	3,1	2,9
ČR	4,5	6,4	6,4	6,5

Zdroj: vlastní, data získána z ČSÚ

Hlavním aspektem změn vnějších podmínek české ekonomiky v roce 2004 byl vstup České republiky do Evropské unie. Vstupem České republiky do Evropské unie došlo k oživení její ekonomiky. Vývoj makroekonomického prostředí navazoval v roce 2004 na pozitivní tendence roku 2003, kdy Česká republika zažívala poměrně silný ekonomický růst. Oproti roku 2003 se vládě v roce 2004 podařilo dosáhnout většího souladu mezi růstem HDP, změnami nezaměstnanosti, mírou inflace a mírou vnější a vnitřní rovnováhy.

V roce 2005 pokračovaly ve vývoji české ekonomiky příznivé tendence. V Evropské unii došlo ke zpomalení ekonomického růstu, což napomohlo české ekonomice přiblížit se k ekonomickému vývoji Evropské unie. Meziroční růst HDP byl o 6,4 % rychlejší než v roce 2004 a vedl k posílení mezinárodní ekonomické pozice České republiky. Na změny struktury HDP měl silný vliv pohyb cen ve všech hlavních cenových okruzích. Mezi hlavní zdroje hospodářského růstu byl zahraniční obchod.

Rok 2006 potvrdil stabilitu ekonomického rozvoje České republiky na relativně vysoké úrovni. Ačkoliv došlo k opětovnému zrychlení ekonomického růstu Evropské unie, tak ekonomika České republiky dosáhla stejného meziročního růstu HDP jako v roce 2005 a to 6,4 %. Růst ekonomické úrovně České republiky byl také doprovázen zlepšením situace na trhu práce, které se promítlo do růstu příjmů domácností.

Poněkud mírné zvýšení meziročního růstu HDP bylo zaznamenáno v roce 2007 a to o 0,1%. Mírné urychlení ekonomického růstu ČR mohlo být v roce 2007 ovlivněno krátkodobým poklesem ekonomického růstu Evropské unie. Míra meziročního růstu HDP pro Českou republiku v roce 2007 činila 6,5 %.

3.1.2 Nezaměstnanost

Další ekonomický ukazatel využitelný pro ekonomickou analýzu se vyskytuje na trhu práce. Práce patří mezi primární výrobní faktory a charakterizuje se jako vědomá a účelná činnost člověka. Na trhu práce se setkáme s nabídkou a poptávkou pracovní síly, kde nositelem strany nabídky jsou domácnosti a stranu poptávky představují firmy. V reálném hospodářství se trh práce vyvíjí v podmínkách nedokonalé konkurence, která má za následek poruchy trhu, které vedou k výraznějšímu zvýšení úrovně nezaměstnanosti.

Problému nezaměstnanosti se v hospodářské politice věnuje zvýšená pozornost a dosažení nízké míry nezaměstnanosti se považuje za prioritu této politiky. Analýza obyvatelstva ve vztahu k trhu práce vychází ze základního rozdělení na obyvatelstvo ekonomicky aktivní a ekonomicky neaktivní. Míra nezaměstnanosti, která je nejčastěji sledovaným ukazatelem na trhu práce, vyjadřuje v procentech podíl nezaměstnaných na ekonomicky aktivním obyvatelstvu.

Míra nezaměstnanosti se rozlišuje podle metodiky vymezení nezaměstnaných na obecnou míru nezaměstnanosti a registrovanou míru nezaměstnanosti³. U mezinárodního srovnání se preferuje použití obecné míry nezaměstnanosti, protože počet nezaměstnaných je zjišťován na základě výběrových šetření pracovních sil a tak lze předejít národním odlišnostem v metodikách vymezení počtu nezaměstnaných.

Tabulka č. 2: Míra nezaměstnanosti v ČR (procentní vyjádření)

Země	Rok			
	2004	2005	2006	2007
EU 27	9	8,9	8,1	7,1
ČR	8,3	7,9	7,1	5,3

Zdroj: vlastní, data získána z ČSÚ

K ekonomickému růstu země přispívá rozhodujícím způsobem produktivita práce. V České republice se dlouhodobě prosazovalo pravidelné roční snižování míry zaměstnanosti, což vedlo k omezení ekonomického růstu. Jednou z příčin vysoké míry nezaměstnanosti může být právě snaha snížit míru zaměstnanosti, která omezuje využití pracovních sil a tím dochází k růstu míry nezaměstnanosti. V roce 2004 činila míra nezaměstnanosti 8,3 %. Rok 2006 zaznamenal na trhu práce průběžný růst

³ Registrovaná míra nezaměstnanosti je ukazatel, jehož údaje o nezaměstnaných vychází z dostupné evidence úřadů práce.

zaměstnanosti, který byl provázen snižující se mírou nezaměstnanosti na 7,1 %. Na základě opatření hospodářské politiky České republiky se daří každým rokem snižovat míru nezaměstnanosti. Rok 2007 je toho důkazem, kdy míra nezaměstnanosti klesla na základě příznivého trendu na 5,3 %. Výrazný pokles míry nezaměstnanosti byl ovlivněn růstem zaměstnanosti, která se v roce 2007 zvýšila o 1,9 % a dosáhla tak maxima za posledních 11 let.

3.1.3 Inflace

Inflace je dalším závažným problémem ovlivňujícím výkonnost ekonomiky země. Jde o projev ekonomické nerovnováhy, kdy dochází k růstu cenové hladiny a boj proti inflaci patří mezi přední cíle hospodářské politiky. Inflace se tedy obecně definuje jako růst cenové hladiny a její výši vyjadřuje míra inflace. Dochází-li v ekonomice k opačnému jevu a to poklesu cenové hladiny, nazývá se tento jev jako deflace. Pro měření inflace se používají cenové indexy a to zpravidla index spotřebitelských cen, index cen výrobců a implicitní cenový deflátor. Ačkoliv je implicitní deflátor nejsouhrnnějším cenovým indexem, tak se k měření míry inflace nejčastěji používá index spotřebitelských cen⁴

Podle vývoje cenové hladiny se rozlišuje inflace mírná, pádivá a hyperinflace. U mírné inflace dochází k jednocifernému růstu míry inflace a je považovaná za přijatelnou. Pádivá inflace je zaznamenána dvouciferným růstem míry inflace a představuje již vážné ekonomické poruchy. Hyperinflace je vyjádřena trojiciferným a víceciferným růstem míry inflace a její přítomnost vede k rozpadu peněžní soustavy.

Tabulka č. 3: Míra inflace v ČR (v procentech)

Země	Rok			
	2004	2005	2006	2007
EU 27	2	2,2	2,2	2,3
ČR	2,6	1,6	2,1	3

Zdroj: vlastní, data získána z ČSÚ

Z pohledu mezinárodního porovnání se vývoj inflace v ČR pohybuje v blízkosti průměru Evropské unie. Ve srovnání se zcela nepatrnou inflací v roce 2003 byla v roce 2004 celková úroveň spotřebitelských cen meziročně vyšší. V souvislosti se vstupem České republiky do EU se však obavy z prudkého růstu cen nenaplnily. Znehodnocení

⁴ Cenový vývoj se v případě indexu spotřebitelských cen sleduje na spotřebním koši, tj. na vybraném souboru zboží a služeb.

vnitřní kupní síly české koruny vedlo k vyšším výdajům domácností za stejný objem zboží a služeb než v roce 2003. V roce 2004 se zvýšení výrazněji projevilo u cen služeb než u cen zboží. Celkový přírůstek spotřebitelských cen byl ovlivněn změnami regulovaných cen, daňových úprav a jiných administrativních opatření.

V roce 2005 se cenová hladina stabilizovala na nízké úrovni. Došlo ke snížení míry inflace z 2,6 % na 1,6 %. Hodnota míry inflace roku 2005 je doposud nejnižší inflaci České republiky.

V roce 2006 se v cenovém vývoji projevil pouze mírný růst inflačních tlaků, který byl zapříčiněn jednorázovými úpravami cen paliv a energií. Ačkoliv posilující kurz koruny působil na ekonomiku protiinflačně, přesto míra inflace dosáhla tohoto roku 2,1 %. K růstu inflace mohlo přispět i dvojnásobné zvýšení úrokových sazeb.

Rok 2007 vykazuje další růst míry inflace na 3 %. Mezi hlavní příčiny růstu inflace patří zdražování potravin, pohyb cen pohonných hmot a dále růst mzdových nákladů. Dopad inflačních tlaků byl jen částečně kompenzován posilováním národní měny.

3.1.4 Platební bilance

Rozvoj zahraničního obchodu se stal důležitým aspektem urychlení ekonomického rozvoje. Platební bilanci používáme k posouzení vnější ekonomické rovnováhy země. Představuje statistický účetní záznam fungující na principu podvojného účetnictví, který podává obraz o stavu ekonomiky. Jde o bilanci ekonomických transakcí mezi národní ekonomikou a zahraničím uskutečněných v určitém období. Na platební bilanci se můžeme dívat z hlediska horizontálního či vertikálního. V prvním případě potom horizontální členění platební bilance rozlišujeme na běžný účet, kapitálový účet, finanční účet, devizové rezervy a statistické diskrepance a kurzové rozdíly. V druhém případě vertikálního členění platební bilance vymezuje dvě skupiny a to kreditní a debetní. Rovnováha platební bilance neznamena rovnováhu jejích částí, ale rovnováhu jednotlivých částí v součtu.

Tabulka č. 4: Platební bilance ČR (v mil EUR)

	2004	2005	2006	2007
A. Běžný účet	-4650,5	-1637,8	-3575,4	-3221,7
Obchodní bilance	-425,5	1983,6	2291,5	4227,8
Bilance služeb	516,6	1223,8	1487,8	1989,8
Bilance výnosů	-4932,3	-5221,6	-7115,2	-9154,2
Běžné převody	190,7	376,4	-239,5	-285,1
B. Kapitálový účet	-458,2	157,9	300,2	723,3
C. Finanční účet	5628,1	5179,7	3719,8	3826,4
Přímé investice	3185,3	9365,9	3632,5	5731,9
Portfoliové investice	1633,2	-2736,3	-933,1	-1882,4
Finanční deriváty	-105,9	-94,8	-221,5	56,7
Ostatní investice	915,5	-1355,1	1241,9	-79,8
D. Saldo chyb a opomenutí, kurzové rozdíly	-312,3	-612,9	-371,5	-736,8
E. Změna devizových rezerv (-nárůst)	-207,1	-3 086,9	-73,1	-591,2

Zdroj: vlastní, data získána z ČNB

Platební bilance České republiky byla ovlivňována pozitivním vývojem vnějšího prostředí. Oživení světové ekonomiky vytvářelo dobré podmínky pro český export. Do snížení deficitu obchodní bilance České republiky se promítlo zvyšování exportní produkce.

Zahraniční obchod České republiky zaznamenal v roce 2005 nejlepší výsledky. V souvislosti s pozitivním vývojem zahraničního obchodu došlo ke zvýšení obratu a zlepšením obchodní bilance.

Mezi pozitivní vlivy působící na obchodní bilanci patří zejména pokračující růst průmyslové produkce, vývoz silničních vozidel, příliv přímých zahraničních investic, nižší dovoz strojního zařízení atd.

Mezi negativní vlivy působící na obchodní bilanci patří zejména dovoz armádních stíhaček Jas-Gripen, zvýšený dovoz spotřebního zboží, pohyb vývozních a dovozních cen, ekonomická situace ve světě atd.

3.2 Plnění maastrichtských kritérií

O Maastrichtských kritériích se zmiňují již v kapitole 1.3.5. Maastrichtská kritéria jsou kritéria konvergence, která musí členské země plnit, aby mohli dovršit cíle měnové unie a přijmout tak společnou měnu euro. Cílem Maastrichtských kritérií je dosažení

fiskální a měnové stability členských zemí. Zavedení společné evropské měny má pro členy Evropské unie své výhody i nevýhody. Mezi hlavní výhody zavedení eura mimo jiné patří odpadnutí nákladů spojených s převodem národních měn a dále se z ekonomického hlediska usnadní mezinárodní komparace ekonomických úrovní jednotlivých členských států. Přijetí společné měny má i své nevýhody a to zejména ztrátu autonomie v měnové politice jednotlivých členských zemí.

3.2.1 Měnová kritéria

Mezi měnová kritéria, které jsem charakterizovala již v kapitole 1.3.5, patří cenová stabilita, úrokové sazby a stabilita směnného kurzu.

Kritérium cenové stability

Kritérium cenové stability plní Česká republika dlouhodobě. Výjimkou byl rok vstupu do Evropské unie, kdy harmonizovaný index spotřebitelských cen České republiky přesáhl referenční hodnotu o 0,4%. V dalších letech neměla Česká republika výraznější problém s plněním tohoto kritéria. Prognózy na rok 2008 ale nasvědčují, že Česká republika kritérium cenové stability nesplní.

Tabulka č. 5: Harmonizovaný index spotřebitelských cen ČR (růst v procentech)

	2004	2005	2006	2007
Průměr 3 zemí EU s nejnižší inflací	0,7	1	1,4	1,3
Hodnota kritéria (1. řádek + 1,5)	2,2	2,5	2,9	2,8
Česká republika	2,6	1,6	2,1	2,4

Zdroj: vlastní, data získána z www.businessinfo.cz

Kritérium dlouhodobých úrokových sazeb

Stejně jako s kritériem cenové stability neměla Česká republika problém s plněním stálosti konvergence podle dlouhodobých úrokových sazeb. Nejnižší hodnotu zaznamenala v roce 2005 dosažením sazby 3,51 %. V roce 2006 dosáhla Česká republika nižšího procenta dlouhodobých úrokových sazeb než tři země Evropské unie s nejnižší inflací. Česká republika by ani v roce 2008 neměla mít problém s plněním tohoto kritéria.

Tabulka č. 6: Dlouhodobé úrokové sazby z vládních dluhopisů na sekundárním trhu ČR (v procentech)

	2004	2005	2006	2007
Průměr 3 zemí EU s nejnižší inflací	4,28	3,37	4,24	4,2
Hodnota kritéria (1. řádek + 2)	6,28	5,37	6,24	6,2
Česká republika	4,75	3,51	3,78	4,4

Zdroj: vlastní, data získána z www.businessinfo.cz

Kritérium stability měnového kurzu

Vývoj kritéria stability měnového kurzu je patrný s grafu č. 1, kde je zachycen pohyb kurzu české koruny ve vztahu k euru. Pohyb kurzu české koruny je sledován v souvislosti s centrální paritou. Centrální paritu vyhláší centrální banka země jako základní kurz národní měny vůči referenční měně zahraniční. Společně s centrální paritou se také zadávají meze flukтуаčního pásma.⁵

Vývoj kurzu české koruny by se dal rozdělit do dvou etap. První etapa zachycuje období do roku 2004, ve kterém docházelo ke znehodnocení vnitřní kupní síly české koruny, což se projevilo i ve vývoji cenové hladiny. Vlivem vstupu do EU došlo v průběhu roku k oživení ekonomiky, což mělo za následek posilující kurz koruny.

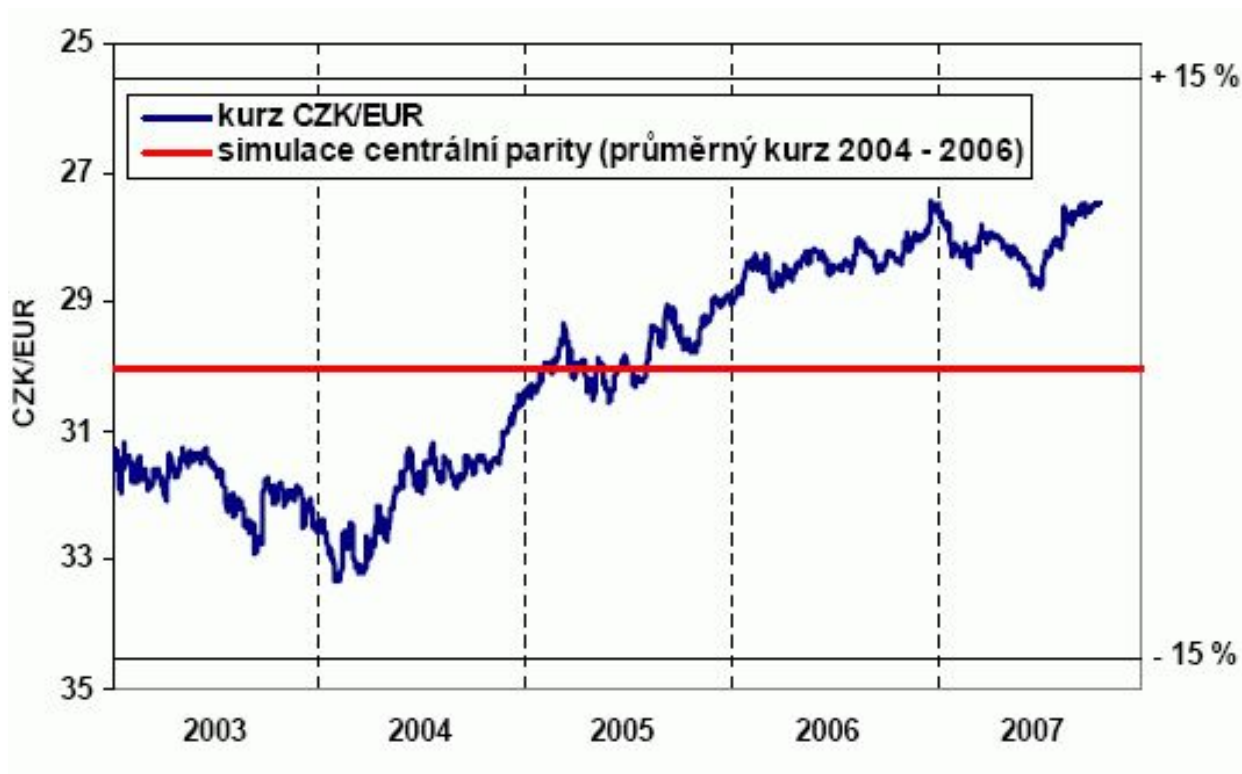
Počátkem roku 2005 se otvírá druhá etapa vývoje české koruny, kdy se kurz koruny dostává poprvé za sledované období nad centrální paritu. V průběhu roku měna neustále kolísá kolem stanoveného kurzu české koruny vůči euru. Od konce téhož roku se kurz již pohybuje nad pásmem centrální parity.

V rámci budoucího přijetí eura musí být česká koruna členem kruzového režimu ERM II po minimálně dvouleté období.

---

⁵Meze flukтуаčního pásma vymezují procentní odchýlení v obou směrech od centrální parity (např. $\pm 15\%$). Uvnitř pásma se kurz pohybuje volně působením tržních sil, kdežto na hranách pásma zasahuje centrální banka.

Graf č. 1: Nominální kurz CZK/EUR

Zdroj: www.businessinfo.cz

3.2.2 Fiskální kritéria

Fiskální kritéria, která jsem charakterizovala spolu s měnovými kritérii v kapitole 1.3.5, obsahují kritérium deficitu státního rozpočtu a kritérium veřejného dluhu.

Kritérium vládního dluhu

Obdobně jako kritérium deficitu státního rozpočtu bylo splněno kritérium vládního dluhu. Referenční hodnota byla stanovena ve výši 60 % HDP. Česká republika nemá sebemenší problémy s plněním tohoto kritéria, naopak se jí podařilo stabilizovat poměr vládního dluhu k HDP, k čemuž přispěl zejména rychlý hospodářský růst.

Tabulka č. 7: Dluh sektoru vládních institucí ČR (v % HDP)

	2004	2005	2006	2007
Hodnota kritéria	60	60	60	60
Česká republika	30,4	30,2	30,2	30,4

Zdroj: vlastní, data získána z www.businessinfo.cz

Kritérium deficitu státního rozpočtu

Kritérium deficitu státního rozpočtu splnila Česká republika poprvé v roce 2004, kdy byla stanovena referenční hodnota ve výši 3 % HDP. Situace České republiky v letech 2005 a 2007 neumožňovala plnit kritérium vládního deficitu. Pokles deficitu byl do značné míry důsledkem vyšších daňových příjmů než byly očekávány. Česká republika se zavázala k postupnému snižování deficitu veřejných financí v následujících letech pod úroveň 3 % HDP.

Tabulka č. 8: Saldo sektoru vládních institucí ČR (v % HDP)

	2004	2005	2006	2007
Hodnota kritéria	-3	-3	-3	-3
Česká republika	-3	-3,5	-2,9	-3,4

Zdroj: vlastní, data získána z www.businessinfo.cz

4 Analýza ekonomické úrovně Slovinska po vstupu do Evropské unie

Slovinsko patří mezi tiché a bezproblémové země Evropské unie. Od chvíle, kdy se v roce 1991 vymanilo z "pout" federativní Jugoslávie, je považováno za loajální a nekonfliktní, pozitivně zaměřenou zemi. Slovinsko představuje nejbohatší zemi v regionu střední a východní Evropy, která díky svému dlouhodobému hospodářskému růstu má šanci dosáhnout průměrné hodnoty ekonomické úrovně Evropské unie jako první země z východní Evropy.

Slovinsko se díky své úspěšné snaze o zlepšení ekonomické situace stalo roku 2004 novým členem Evropské unie. Jedinou překážkou vstupu byly územně-majetkové spory s Itálií, které však byly brzo překonány. Spolu se vstupem do Evropské unie se zároveň, jako ostatní členské státy, stala členem měnové unie a zavázala se přijmout jednotnou měnu euro. Přípravy na přijetí společné měny euro zvládla bez menších problémů a od 1. ledna 2007 přijala euro za národní měnu. Souhrn základních informací o Slovinsku je přiložen v příloze č.5.

Obrázek č. 2: Mapa Slovinska

Zdroj: www.luko2.com

4.1 Makroekonomický vývoj

Slovinská republika je roku 2004 plně konsolidovanou demokratickou zemí. Jejím hospodářskému vývoji se od vstupu do Evropské unie věnuje velká pozornost. Slovinsko je díky svému ekonomickému růstu označována za nejsilnější zemi v celém postkomunistickém bloku.

4.1.1 Hrubý domácí produkt

Míra růstu reálného HDP Slovinska má ve sledovaném období pozitivní tendence. Rok 2004 byl i pro Slovinsko rokem významných změn. Vstupem do Evropské unie došlo k oživení její ekonomiky a započaly snahy o přiblížení se ekonomické úrovni Evropské unie. Růst ekonomiky byl podporován zejména vývojem vývozu, vysokým růstem investic a zvýšením soukromé a veřejné spotřeby. V roce 2004 dosahovalo Slovinsko míry růstu HDP ve výši 4,4 %.

V roce 2007 zaznamenala slovinská ekonomika nárůst o 6,1%, což je doposud nejvyšší dosažený hospodářský růst Slovinska od roku 1991. Vzhledem ke zpomalení míry růstu HDP Evropské unie se Slovinsko snadněji přiblížilo k ekonomické úrovni Evropské unie. Slovinsko dosáhlo 88% HDP průměru Evropské unie.

Pro rok 2008 je odhadována míra růstu HDP na úrovni 4,6 %.

Tabulka č. 9: Míra růstu reálného HDP Slovinska (procentní změna oproti předchozího roku)

Země	Rok			
	2004	2005	2006	2007
EU 27	2,5	1,9	3,1	2,9
Slovinsko	4,4	4,1	5,7	6,1

Zdroj: vlastní, data získána z ČSÚ

4.1.2 Nezaměstnanost

Vysoký ekonomický růst Slovinska se projevil i na trhu práce, jehož příznivé podmínky měly vliv na pokles míry nezaměstnanosti. Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla zaznamenána v roce 2005, kdy se její výše vyšplhala na 6,5 %. Za sledované období došlo ke značnému snížení míry nezaměstnanosti až v roce 2007. Hlavním důvodem byly pozitivní tendence na trhu práce, které ovlivnily růst míry zaměstnanosti a to doprovázelo snížení míry nezaměstnanosti na 4,8 %.

Tabulka č. 10: Míra nezaměstnanosti Slovinska (procentní vyjádření)

Země	Rok			
	2004	2005	2006	2007
EU 27	9	8,9	8,1	7,1
Slovinsko	6,3	6,5	6	4,8

Zdroj: vlastní, data získána z ČSÚ

4.1.3 Inflace

V souvislosti se vstupem Slovinska do Evropské unie se míra inflace pohybovala na 3,7 %. K výraznějšímu zvýšení cenové hladiny nedošlo, naopak se roku 2005 snížila míra inflace z 3,7 % na 2,5 %. V souvislosti s mezinárodním srovnáním se míra inflace roku 2005 a 2006 přibližovala míře inflace Evropské unie. Rok 2007 se stejně jako rok 2004 vyznačoval nepříznivým vývojem inflace. Roční míra inflace dosáhla v roce 2007 výše 3,6 %, což může být do značné míry ovlivněno přijetím eura za národní měnu a zvýšení sazby DPH, předpokládané pro rozpočet platný od 1. ledna 2007. Na vývoj míry inflace bude mít pravděpodobně v příštích letech vliv proces dohánění ekonomické výkonnosti jiných členských zemí.

Tabulka č. 11: Míra inflace Slovinska (v procentech)

Země	Rok			
	2004	2005	2006	2007
EU 27	2	2,2	2,2	2,3
Slovinsko	3,7	2,5	2,5	3,8

Zdroj: vlastní, data získána z ČSÚ

4.1.4 Platební bilance

Vzhledem k velikosti státu se slovinská zahraniční politika soustřeďuje na Evropu, zejména na obchodní styky s Německem. Mezi hlavní priority slovinské zahraniční politiky patří členství Slovinska v Evropské unii, NATO, dobré vztahy se sousedními státy a stabilizace jihovýchodní Evropy.

Se vstupem do Evropské unie Slovinsko omezilo obchodní styky s Pobaltskými zeměmi a začalo se soustředit na styky s Evropou. Jelikož slovinská republika disponuje malým vlastním trhem, pro který je zahraniční obchod (především export) mimořádně důležitý, je tak díky otevřenosti ekonomiky závislá na situaci v západoevropských zemích.

Tabulka č. 12: Platební bilance Slovinska (v mil. EUR)

	2004	2005	2006	2007
A. Běžný účet	-719,7	-561,4	-856,5	-1641,4
Obchodní bilance	-1008,8	-1025,8	-1151,0	-1664,1
Bilance služeb	687,6	849,3	865,6	1040,1
Bilance výnosů	-322,1	-288,2	-398,1	-725,0
Běžné převody	-76,5	-96,6	-173,1	-292,4
B. Kapitálový účet	-96,1	-113,9	-131,5	-52,0
C. Finanční účet	793,7	931,8	1181,8	2084,0
Přímé investice	224,2	-43,0	-206,7	-81,3
Portfoliové investice	-637,1	-1465,9	1443,8	-2272,7
Finanční deriváty	5,8	-10,0	-12,5	-21,8
Ostatní investice	944,9	2639,5	1564,0	4320,2
D. Saldo chyb a opomenutí, kurzové rozdíly	22,2	-256,5	-193,8	-390,6
E. Změna devizových rezerv (-nárůst)	255,9	-188,8	1 280,8	139,6

Zdroj: vlastní, data získána z www.businessinfo.cz

4.2 Plnění Maastrichtských kritérií

Pro každý evropský stát je vizitkou schopnost dostát požadovaným kritériím a přijetí jednotné měny euro. Ačkoli přijetí eura nemá krátkodobě vliv na růst HDP, prokazatelně přispívá ke stabilizaci úrokových sazeb. Slovinsko jako jedna z prvních zemí přistupující roku 2004 splnila všechna Maastrichtská kritéria a přijala 1. ledna 2007 jednotnou měnu euro.

4.2.1 Měnové kritéria

V souvislosti s plněním Maastrichtských kritérií a přijmutí eura za národní měnu ztrácí některá kritéria smysl viz. kritérium stability měnového kurzu.

Kritérium cenové stability

Z tabulky č. 13 je patrné, že Slovinsko vykazuje nízkou míru inflace poměrně krátkou dobu. Zvýšená míra inflace v letech 2004 a 2005 může být následkem zavedení nového rámce měnové politiky v roce 2001. Inflace byla ovlivňována zpomalením růstu spotřebitelských cen. Slovinsko plnění tohoto kritéria splňovalo v letech 2006 a 2007, kdy její míra inflace byla pod hranicí referenční hodnoty.

Mezi faktory, které ovlivňovaly vzestup inflace, patřila harmonizace spotřebních daní z tabáku a zvýšení sazeb HDP. Dle nových informací by měla míra inflace měřená harmonizovaným indexem spotřebitelských cen být v dalších letech stabilní.

Tabulka č. 13: Kritérium cenové stability Slovinska (v procentech)

	2004	2005	2006	2007
Průměr 3 zemí EU s nejnižší inflací	0,7	1	1,4	1,3
Hodnota kritéria (1. řádek + 1,5)	2,2	2,5	2,9	2,8
Slovinsko	3,6	3	2,7	2,6

Zdroj: vlastní, data získána z www.mf.gov.si

Kritérium dlouhodobých úrokových sazeb

Úroveň dlouhodobých úrokových sazeb Slovinska se ve sledovaném období pohybovala výrazně pod referenčními hodnotami kritéria úrokových sazeb, což je výsledkem měnové a devizové politiky slovinské centrální banky. Hodnoty dlouhodobých úrokových sazeb jsou vzaté hodnoty posledního měsíce v roce. Z níže uvedené tabulky lze vidět, že Slovinsko plnilo nejen hodnotu kritéria, ale že také dosahovalo nižších hodnot než jsou průměrné hodnoty 3 zemí Evropské unie s nejnižší inflací.

Tabulka č. 14: Kritérium dlouhodobých úrokových sazeb Slovinska (v procentech)

	2004	2005	2006	2007
Průměr 3 zemí EU s nejnižší inflací	4,28	3,37	4,24	4,2
Hodnota kritéria (1. řádek + 2)	6,28	5,37	6,24	6,2
Slovinsko	4,07	3,69	3,9	4,55

Zdroj: vlastní, data získána z www.bsi.si

4.2.2 Fiskální kritéria

Mezi fiskální kritéria patří kritérium vládního dluhu a kritérium deficitu státního rozpočtu.

Kritérium vládního dluhu

Z následující tabulky č. 14 je patrné, že Slovinská republika nemá žádné viditelné problémy s plněním kritéria vládního dluhu. Poměr veřejného dluhu k HDP se pohybuje hluboko pod referenční hodnotou, která byla stanovena na 60 %. Poměr schodku k HDP

nebyl v letech 2004 a 2005 vyšší než poměr veřejných investic k HDP. V roce 2007 se podařilo slovinské vládě snížit veřejný dluh k HDP na 29,7 %.

Tabulka č. 15: Dluh sektoru vládních institucí Slovinska (v procentech)

	2004	2005	2006	2007
Hodnota kritéria	60	60	60	60
Slovinsko	30,2	30,7	30,9	29,7

Zdroj: vlastní, data získána z *www.mf.gov.si*

Kritérium deficitu státního rozpočtu

Ani s plněním kritéria deficitu státního rozpočtu nemá Slovinsko sebemenší problémy. Po celou dobu sledovaného období se rozpočtový schodek drží výrazně pod referenční hodnotou, která byla stanovena na – 3 %. Slovinsko není v situaci nadměrného schodku státního rozpočtu a naznačuje tomu i procentní vývoj plnění v roce 2007, kdy deficit státního rozpočtu byl ve výši 1,1 %.

Tabulka č. 16: Saldo sektoru vládních institucí Slovinska (v procentech)

	2004	2005	2006	2007
Hodnota kritéria	-3	-3	-3	-3
Slovinsko	-2,1	-2,1	-1,8	-1,1

Zdroj: vlastní, data získána z *www.mf.gov.si*

5 Komparace ekonomické výkonnosti ČR a Slovinska po vstupu do Evropské unie

Tato kapitola je určena k porovnání získaných dat. Představuje ucelený přehled makroekonomických ukazatelů obou zemí za sledované období. Makroekonomické ukazatele jsou uvedeny pro lepší mezinárodní srovnání také v grafické podobě.

5.1 Makroekonomický vývoj

Podle měření ukazatele hrubého domácího produktu na jednoho obyvatele v přepočtu podle parity kupní síly představuje Slovinsko nejbohatší zemi v regionu střední a východní Evropy. Jako první země střední a východní Evropy má díky dlouhodobě uspokojivému růstu šanci dosáhnout průměrné hodnoty hospodářské vyspělosti EU. Česká republika se ale stejně jako Slovinsko díky dlouhodobě uspokojivému růstu může vyrovnat ekonomické vyspělosti EU. Odlišnost Slovinska oproti České republice je v tom, že ekonomické a sociální rozdíly mezi velkými městy a venkovskými regiony jsou zanedbatelné.

Slovinsko také těží ze své otevřenosti ekonomiky vůči Západu. V souvislosti s otevřeností ekonomiky má zcela přizpůsobený systém relativních cen. Dalším specifickým je skutečnost, že slovinská ekonomika na rozdíl od ekonomiky české se stále neopírá tak výrazně o soukromý sektor.

5.1.1 Hrubý domácí produkt

Hrubý domácí produkt představuje klíčový ukazatel vývoje ekonomiky. Jak jsem již charakterizovala v kapitole č. 3.1.1, hrubý domácí produkt vyjadřuje celkovou hodnotu toho, co bylo na území dané země za určité období vyprodukováno.

Tabulka č. 17: Míra růstu reálného HDP v ČR a Slovinsku (procentní změna oproti předchozího roku)

Země	Rok			
	2004	2005	2006	2007
EU 27	2,5	1,9	3,1	2,9
ČR	4,5	6,4	6,4	6,5
Slovinsko	4,4	4,1	5,7	6,1

Zdroj: vlastní, data získána z ČSÚ

Vstupem do Evropské unie zaznamenala jak Česká republika, tak Slovinsko oživení jejich ekonomik. Vládám obou zemí se podařilo dosáhnout většího souladu mezi čtyřmi základními cíly hospodářské politiky. Míra růstu HDP České republiky a Slovinska byla v roce 2004 téměř stejná.

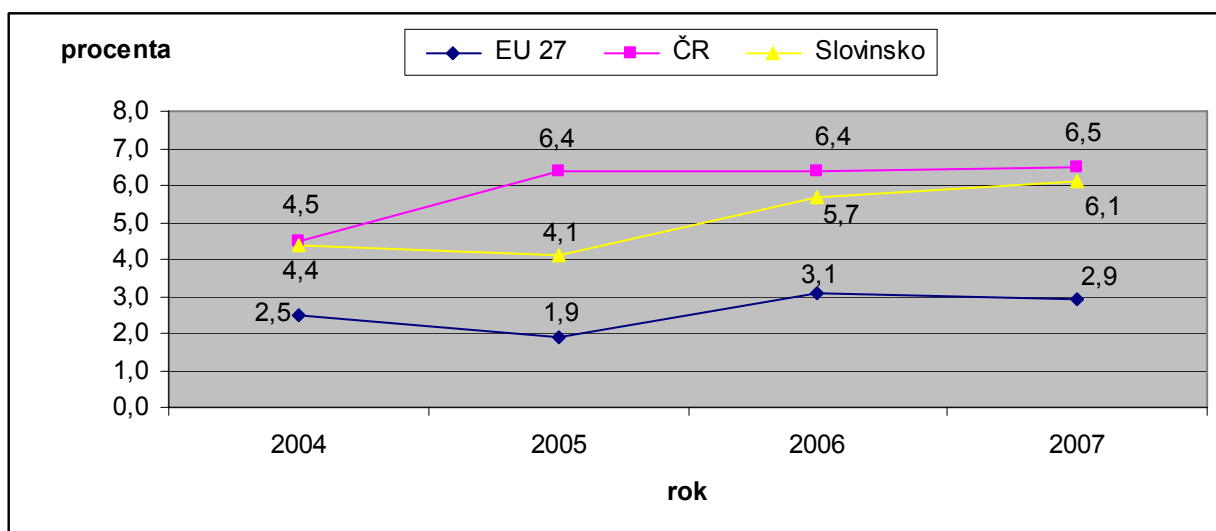
Rok 2005 znamenal pro Evropskou unii zpomalení ekonomického růstu, které bylo mimo jiné ovlivněno přistoupením deseti nových členských států roku 2004. Toto zpomalení ekonomiky Evropské unie napomohlo České republice přiblížit se k ekonomickému vývoji Evropské unie a dosáhla 6,4 % míry růstu HDP. Slovinská republika dosahovala ve srovnání s rokem 2004 stabilní míry růstu HDP.

Rok 2006 potvrdil stabilitu ekonomického rozvoje obou zemí. I přes to, že došlo k opětovnému zrychlení ekonomického růstu Evropské unie, tak ekonomika České republiky dosáhla stejného meziročního růstu HDP jako v roce 2005 a to 6,4 %. Slovinsko si v roce 2006 vedlo znatelně lépe než v roce 2005 a jeho růst HDP se vyšplhal na 5,7 %.

Růst ekonomických úrovní obou zemí byl ve sledovaném období doprovázen zlepšením situace na trhu práce. Dalšími faktory ovlivňujícími vývoj HDP České republiky a Slovinska bylo zdražování potravin a energetiky, pohyb sazeb DPH a mnoho dalších.

Vývoj míry růstu HDP v České republice i ve Slovinsku je pro lepší orientaci znázorněn také v grafické podobě.

Graf č. 2: Komparace míry růstu reálného HDP v ČR a Slovinsku

Zdroj: vlastní, data získána z ČSÚ

5.1.2 Nezaměstnanost

Problému nezaměstnanosti se v hospodářské ekonomice každé země věnuje značná pozornost. Snížení míry nezaměstnanosti se zajišťuje zpravidla zvýšením míry zaměstnanosti.

Tabulka č. 18: Komparace míry nezaměstnanosti v ČR a Slovinsku (v procentech)

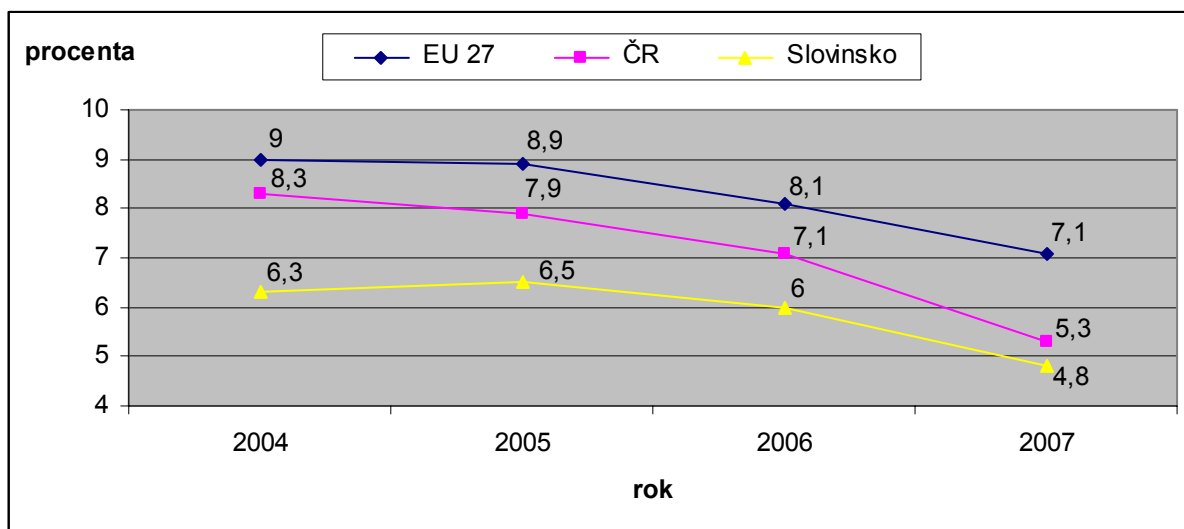
Země	Rok			
	2004	2005	2006	2007
EU 27	9	8,9	8,1	7,1
ČR	8,3	7,9	7,1	5,3
Slovinsko	6,3	6,5	6	4,8

Zdroj: vlastní, data získána z ČSÚ

Míra nezaměstnanosti České republiky i Slovinska je nižší než míra nezaměstnanosti Evropské unie. Česká republika dosahuje vyššího stupně nezaměstnanosti, což je pochopitelné vzhledem k poměru počtu obyvatel analyzovaných zemí. Nejvyšší míru nezaměstnanosti zaznamenala Česká republika v roce 2004, kdy se znatelně přiblížila míře nezaměstnanosti Evropské unie. Slovinsko dosáhlo nejvyšší míry nezaměstnanosti v roce 2005, ale její výše má od míry nezaměstnanosti Evropské unie značný odstup. Z grafu č. 3 lze vidět, že obě země se soustředily na snížení míry nezaměstnanosti. Ke snížení míry nezaměstnanosti pomohly u obou zemí pozitivní tendence na trhu práce. Díky zvýšení počtu zaměstnaných došlo v roce 2007 k dosažení doposud nejnižší míry nezaměstnanosti

obou zemí. Česká republika zaznamenala ve snižování míry nezaměstnanosti větší úspěch než Slovinsko a téměř dosáhla stejné míry nezaměstnanosti.

Graf č. 3: Komparace míry nezaměstnanosti ČR a Slovinska

Zdroj: vlastní, data získána z ČSÚ

5.1.3 Inflace

Inflace představuje další závažný problém ekonomiky země. Představuje ekonomickou nerovnováhu a boj proti ní patří mezi přední cíle hospodářské politiky.

Tabulka č. 19: Komparace míry inflace v ČR a Slovinsku (v procentech)

Země	Rok			
	2004	2005	2006	2007
EU 27	2	2,2	2,2	2,3
ČR	2,6	1,6	2,1	3
Slovinsko	3,7	2,5	2,5	3,8

Zdroj: vlastní, data získána z ČSÚ

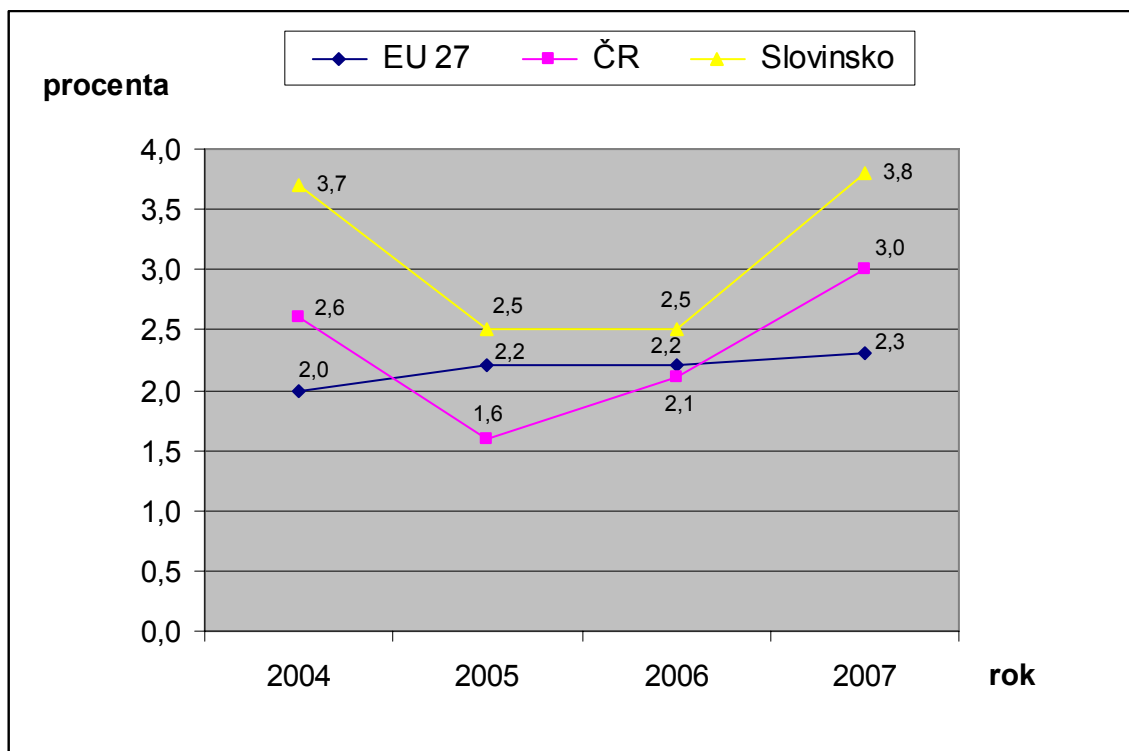
Inflace představuje růst cenové hladiny. Česká republika oproti Slovinsku dosahuje ve sledovaném období nižší míry inflace. Obě země zaznamenaly v letech 2004 a 2007 vyšší stupně míry inflace, které byly ovlivněny především zdražováním služeb, potravin a také růstem mzdových nákladů. Růst inflace tak odráží úspěšnost politiky zaměstnanosti.

Graf č. 4 přehledně ukazuje, že se Česká republika v roce 2005 a 2006 dostala pod míru inflace Evropské unie. Snížení míry inflace bylo ovlivněno mimo jiné sílícím kurzem národní měny.

Zvýšení míry inflace Slovinska v roce 2007 bylo do značné míry ovlivněno přípravami na přijetí eura, které proběhlo 1. ledna 2007 metodou „velkého třesku“ a zvyšování sazeb DPH.

Graf č. 4: Komparace míry inflace ČR a Slovinska

Zdroj: vlastní, data získána z ČSÚ

5.1.4 Platební bilance

Slovinsko se ještě před vstupem do Evropské unie soustředilo na svůj zahraniční obchod. Ukončilo převážnou většinu vývozu do Pobaltských zemí a začalo spolupracovat se zeměmi Evropské unie. Ovlivnilo tak významně vývoj své obchodní bilance.

Vstupem do Evropské unie se i České republice otevřel nový prostor. Docházelo ke snazšímu pohybu zboží přes hranice a také k většímu množství zahraničních investic, což se projevilo ve vývoji platební bilance.

Tabulka č. 20: Komparace platební bilance ČR a Slovinska (v mil. EUR)

	Česká republika				Slovinsko			
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
A. Běžný účet	-4650,5	-1637,8	-3575,4	-3221,7	-719,7	-561,4	-856,5	-1641,4
Obchodní bilance	-425,5	1983,6	2291,5	4227,8	-1008,8	-1025,8	-1151,0	-1664,1
Bilance služeb	516,6	1223,8	1487,8	1989,8	687,6	849,3	865,6	1040,1
Bilance výnosů	-4932,3	-5221,6	-7115,2	-9154,2	-322,1	-288,2	-398,1	-725,0
Běžné převody	190,7	376,4	-239,5	-285,1	-76,5	-96,6	-173,1	-292,4
B. Kapitálový účet	-458,2	157,9	300,2	723,3	-96,1	-113,9	-131,5	-52,0
C. Finanční účet	5628,1	5179,7	3719,8	3826,4	793,7	931,8	1181,8	2084,0
Přímé investice	3185,3	9365,9	3632,5	5731,9	224,2	-43,0	-206,7	-81,3
Portfoliové investice	1633,2	-2736,3	-933,1	-1882,4	-637,1	-1465,9	1443,8	-2272,7
Finanční deriváty	-105,9	-94,8	-221,5	56,7	5,8	-10,0	-12,5	-21,8
Ostatní investice	915,5	-1355,1	1241,9	-79,8	944,9	2639,5	1564,0	4320,2
D. Saldo chyb, opomenutí, kurzové rozdíly	-312,3	-612,9	-371,5	-736,8	22,2	-256,5	-193,8	-390,6
E. Změna devizových rezerv (-nárůst)	-207,1	-3 086,9	-73,1	-591,2	255,9	-188,8	1 280,8	139,6

Zdroj: vlastní, data získána z www.businessinfo.cz

Z výše uvedené tabulky lze vyvodit, že v porovnání s Českou republikou vykazuje Slovinsko prokazatelně větší objem dovážejícího zboží a služeb. Česká republika se soustřeďuje spíše na vývoz zboží a služeb, než na jeho dovoz.

5.2 Plnění Maastrichtských kritérií

Plnění Maastrichtských kritérií souvisí s měnovou unií. Každá členská země se spolu se vstupem do Evropské unie zavazuje plnit tato kritéria, aby na základě tohoto plnění se stala členem eurozóny a přijala eura za národní měnu.

V rámci Evropské unie se Slovinsko stalo první zemí z východní Evropy, která se byla schopna náležitě připravit na přijetí společné měny euro a stala se tak členem eurozóny. Slovinské zavedení eura je považováno za velký úspěch, který by měl být studován, analyzován a doporučen pro další brzké členy eurozóny. Slovinsko zavedlo euro metodou „velkého třesku“, kdy je zavedeno euro v penězích a v účetnictví ve stejný den.

Česká republika je zavázána podnikat takové kroky, aby byla na přistoupení k eurozóně co nejdříve připravena. Česká republika, po zkušenostech Slovinska, chce

také zavést euro metodou „velkého třesku“, což je sice levnější než tříletá přechodná doba, ale zároveň náročnější na kvalitu přípravy a provedení přechodu. Termín vstupu České republiky do eurozóny je zatím stále odkládán.

5.2.1 Měnová kritéria

Mezi měnová kritéria patří kritérium cenové stability, dlouhodobých úrokových sazeb a stabilita směnného kurzu. V porovnání měnových kritérií vzniká hlavní rozdíl mezi Českou republikou a Slovinskem. Zatímco Česká republika se zabývá kroky k přijetí eura za národní měnu, Slovinsko již svoji bývalou národní měnu „tolar“ vyměnilo 1. ledna 2007 za jednotnou evropskou měnu euro. V souvislosti s přijetím eura za národní měnu zaniká kritérium stability směnného kurzu, kde se sledoval vývoj kurzu tolaru vůči euru.

Kritérium cenové stability

Z tabulky č.21 je patrné, že s plněním kritéria cenové stability měly obě země zpočátku potíže. Ačkoliv Česká republika přesáhla v roce 2004 referenční hodnotu o 0,4 %, v následujících letech sledovaného období již s plněním kritéria neměla problémy. Slovinsko přesáhlo referenční hodnotu jak v roce 2004, kdy hlavní příčinou byl nový měnový rámec, tak i v roce 2005. V následujících letech se slovinské vládě podařilo snížit inflaci pod referenční hodnoty a na rozdíl od České republiky se předpokládá plnění kritéria cenové stability i v roce 2008.

Tabulka č. 21: Komparace kritéria cenové stability ČR a Slovinska (v procentech)

	2004	2005	2006	2007
Průměr 3 zemí EU s nejnižší inflací	0,7	1	1,4	1,3
Hodnota kritéria (1. řádek + 1,5)	2,2	2,5	2,9	2,8
Česká republika	2,6	1,6	2,1	2,4
Slovinsko	3,6	3	2,7	2,6

Zdroj: vlastní, data získána z www.businessinfo.cz, www.mf.gov.si

Kritérium dlouhodobých úrokových sazeb

Stejně jako s plněním kritéria cenové stability, tak i s plněním kritéria dlouhodobých úrokových sazeb nemělo Slovinsko ani Česká republika sebevětší problém. Obě země splňují toto kritérium hluboko pod referenční hodnotou kritéria.

Nejnižší hodnoty zaznamenaly obě země rok po vstupu do Evropské unie. Česká republika a Slovinsko dosáhly také ve stejném roce nižší úrokové sazby než byla průměrná hodnota tří zemí Evropské unie s nejnižší inflací. Příčinou úspěchu plnění kritéria je zvolená měnová a devizová politika států.

Tabulka č. 22: Komparace kritéria dlouhodobých úrokových sazeb ČR a Slovinska (v procentech)

	2004	2005	2006	2007
Průměr 3 zemí EU s nejnižší inflací	4,28	3,37	4,24	4,2
Hodnota kritéria (1. řádek + 2)	6,28	5,37	6,24	6,2
Česká republika	4,75	3,51	3,78	4,4
Slovinsko	4,07	3,69	3,9	4,55

Zdroj: vlastní, data získána z www.businessinfo.cz, www.mf.gov.si

5.2.2 Fiskální kritéria

Dalšími Maastrichtskými kritérii jsou kritéria fiskálního charakteru, které se rozdělují na kritérium deficitu státního rozpočtu a kritérium vládního dluhu.

Kritérium vládního dluhu

Česká republika i Slovinsko nemají problémy ani s plněním kritéria vládního dluhu. Ve Slovinsku se podílí veřejný dluh na HDP země zhruba 30 %. Obdobná situace nastává i v České republice. Slovinsko v roce 2007 zaznamenalo téměř procentní snížení vládního dluhu, což mohlo být ovlivněno rychlým hospodářským růstem.

Tabulka č. 23: Komparace kritéria vládního dluhu ČR a Slovinska (v procentech)

	2004	2005	2006	2007
Hodnota kritéria	60	60	60	60
Česká republika	30,4	30,2	30,2	30,4
Slovinsko	30,2	30,7	30,9	29,7

Zdroj: vlastní, data získána z www.businessinfo.cz, www.mf.gov.si

Kritérium deficitu státního rozpočtu

Slovinská republika neměla za sledované období problém ani s plněním kritéria deficitu státního rozpočtu. Z tabulky č. 24 lze naopak vyčíst, že se slovinské vládě daří rok od roku úspěšně snižovat deficit státního rozpočtu, a to především díky hospodářskému růstu země.

Česká republika v plnění kritéria deficitu státního rozpočtu je již méně úspěšná. Pod referenční hodnotou kritéria se dostala pouze v roce 2006 a to o 0,1%. Ekonomická situace v České republice doposud neumožňuje plnit stanovené kritérium a proto se zavázala Evropské unii k postupnému snižování deficitu veřejných financí.

Tabulka č. 24: Komparace kritéria deficitu státního rozpočtu ČR a Slovinska (v procentech)

	2004	2005	2006	2007
Hodnota kritéria	-3	-3	-3	-3
Česká republika	-3	-3,5	-2,9	-3,4
Slovinsko	-2,1	-2,1	-1,8	-1,1

Zdroj: vlastní, data získána z www.businessinfo.cz, www.mf.gov.si

6 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat a porovnat ekonomickou výkonnost České republiky a Slovinska v časovém období od roku 2004 do roku 2007. V teoretické části jsem uvedla obecné informace včetně charakteristik jednotlivých makroekonomických ukazatelů. V části praktické jsem provedla analýzu makroekonomických údajů a následnou komparaci.

Důležitým krokem v historii obou států, který výrazně poznamenal jejich ekonomiky, bylo přijetí zemí za členy Evropské unie. V souvislosti se vstupem zemí do Evropské unie došlo k oživení jejich ekonomiky. Z analýzy všech makroekonomických ukazatelů jsem došla k závěru, že Slovinsko je ve vývoji ekonomiky na tom lépe než Česká republika. Slovinsko, vzhledem ke své rozloze, počtu obyvatel a výši HDP, dosahuje rychlejšího tempa růstu než Česká republika a tak se více přibližuje výkonnosti Evropské unii. Podle měření hrubého domácího produktu na jednoho obyvatele představuje Slovinsko bohatší zemi než je Česká republika.

Z hlediska porovnání v oblastech nezaměstnanosti a inflace jsou na tom Česká republika a Slovinsko obdobně. Slovinská republika dosahuje nižšího stupně nezaměstnanosti, což vzhledem k velikosti země nepovažuji za výrazný rozdíl. Nižší stupeň nezaměstnanosti Slovinska se promítá v cenové stabilitě země, kdy Slovinsko dosahuje vyšší míry inflace než Česká republika. Z hlediska porovnání zahraničního obchodu obou zemí jsem vyvodila závěr, že se Česká republika oproti Slovinsku zaměřuje spíše na vývoz zboží a služeb do zahraničí než na jejich dovoz. Slovinsko však svoji zahraniční politikou dosahuje vyrovnanější platební bilance.

Při analýze plnění Maastrichtských kritérií Českou republikou a Slovinskem jsem došla k závěru, že obě země nemají problémy plnit tato kritéria až na výjimky. Slovinská republika přijala, na základě plnění patřičných kroků, 1. ledna 2007 euro za národní měnu a stala se tak členem eurozóny. Odpadá zde tedy analyzování plnění kritéria stability směnného kurzu. Česká republika zatím nesplňuje kritérium deficitu státního rozpočtu, ale již se zavázala ke krokům směřujícím ke snižování tohoto deficitu. Česká republika není doposud ani schopna stanovit datum zavedení eura v České republice a proto se zavázala také plnit kroky směřující k připravenosti vstupu do eurozóny.

Na základě provedené analýzy a mezinárodního srovnání můžeme potvrdit, že ekonomiky obou zemí se výrazně zlepšují. Ačkoliv je na tom Slovinsko s ekonomickou úrovní lépe než Česká republika, dalo by se tvrdit, že s ekonomické výkonnosti jsou na tom obě země podobně.

Seznam literatury a ostatních zdrojů

- [1] *Analýza makroekonomického vývoje v roce 2004 - BusinessInfo.cz* [online]. 2005 [cit. 2008-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podnikatelske-prostredi-v-cr/analyza-makroekonomickeho-vyvoje-v-roce/1000604/33265/>>.
- [2] *Analýza vývoje ekonomiky ČR a odvětví v působnosti MPO za rok 2006 - BusinessInfo.cz* [online]. 2007 [cit. 2008-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podnikatelske-prostredi-v-cr/nalyza-vyvoje-ekonomiky-a-odvetvi-mpo/1000604/44724/>>.
- [3] *Balance of Payments - Bank of Slovenia* [online]. 2006 [cit. 2008-04-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.bsi.si/iskalniki/pregled-financnih-podatkov-en-versebina.asp?VsebinaId=1056&MapaId=325>>.
- [4] *Český statistický úřad* [online]. 2006 [cit. 2008-04-03]. Dostupný z WWW: <<http://dw.czso.cz/ode/index.htm>>.
- [5] *Dolgoročna obrestna mera po konvergenčnem kriteriju - Banka Slovenije* [online]. c2006 [cit. 2008-04-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.bsi.si/financni-podatki.asp?MapaId=1007>>.
- [6] *EU v kostce - Evropa ve 12 lekcích - Hospodářská a měnová unie (HMU) a euro* [online]. [2007] [cit. 2008-04-03]. Dostupný z WWW: <europa.eu/abc/12lessons/lesson_7/index_cs.htm>.
- [7] *Euroskop.cz : Vše o Evropské unii* [online]. c2006-2008 [cit. 2008-04-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/40558/clanek/strucna-historie-eu/>>.
- [8] *Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO)* [online]. 2003 [cit. 2008-04-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/e/evropske-spolecenstvi-uhli-a-oceli-esuo/1000697/6299/>>.
- [9] *Historie evropské integrace - BusinessInfo.cz : Historie evropské integrace* [online]. 2008 [cit. 2008-04-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/fakta-o-eu/historie-evropske-integrace/1001686/47438/#g1.2.2>>.
- [10] *Historie Evropské unie* [online]. [2004] [cit. 2008-04-03]. Dostupný z WWW: <<http://csop.koniklec.cz/historieeu.htm>>.
- [11] CHALUPNÍKOVÁ, Lucie. *Historie Evropské unie. Historie Evropské unie* [online]. 2006 [cit. 2008-04-03]. Dostupný z WWW: <<http://clanky.hyperinzerce.cz/referaty-seminarky/443-historie-evropske-unie/>>.
- [12] KADERÁBKOVÁ, Anna. *Základy makroekonomické analýzy : růst, konkurenceschopnost, rovnováha*. Praha : Linde nakladatelství s. r. o., 2003. 175 s. ISBN 80-86131-36-X.

- [13] KLÍMA, Jan. *Makroekonomie*. P. Janda. Praha : Alfa Publishing, s. r. o., 2006. 141 s. *Ekonomie Studium*. ISBN 80-86851-27-3.
- [14] MANDÝSOVÁ, Iva. *Evropská integrace*. Univerzita Pardubice; Bc. Filip Gyenes. 1. vyd. Pardubice : [s.n.], 2006. 97 s. ISBN 80-7194-842-X.
- [15] *Ministrstvo za finance - Priprave na evro : Izpolnjevanje maastrichtskih kriterijev* [online]. 2005 [cit. 2008-04-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.mf.gov.si/slov/evro/maastricht.htm>>.
- [16] *Pilíře Evropské unie - druhý pilíř EU - Finance.cz : Druhý pilíř EU* [online]. c2000-2008 [cit. 2008-04-03]. Dostupný z WWW: <www.finance.cz/evropska-unie/informace/pilire/pilir-2/>.
- [17] *Pilíře Evropské unie - první pilíř EU - Finance.cz : První pilíř EU* [online]. c2000-2008 [cit. 2008-04-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/evropska-unie/informace/pilire/pilir-1/>>.
- [18] *Pilíře Evropské unie - třetí pilíř EU - Finance.cz : Třetí pilíř EU* [online]. c2000-2008 [cit. 2008-04-03]. Dostupný z WWW: <www.finance.cz/evropska-unie/informace/pilire/pilir-3/>.
- [19] *Plnění maastrichtských konvergenčních kritérií - Shrnutí a vyhodnocení - BusinessInfo.cz* [online]. 2007 [cit. 2008-05-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/statni-finance/konvergenzni-kriteria-shrnuti-vyhodnocen/1000955/47104/#b22>>.
- [20] *Průvodci - Finance.cz : EHS a Euratom* [online]. c2000-2008 [cit. 2008-04-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/evropska-unie/informace/historie-eu/ehs-euratom/>>.
- [21] *Průvodci - Finance.cz : Evropské společenství uhlí a oceli* [online]. c2000-2008 [cit. 2008-04-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/evropska-unie/informace/historie-eu/esuo/>>.
- [22] *Průvodci - Finance.cz : Jednotný vnitřní trh* [online]. c2000-2008 [cit. 2008-04-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/evropska-unie/informace/historie-eu/vnitri-trh/>>.
- [23] RUSMICOVÁ, Lada, SOUKUP, Jindřich. *Makroekonomie : Základní kurs*. 5. dotisk vyd. Praha : MELANDRIUM, 2002. 167 s. ISBN 80-86175-24-3.
- [24] SPĚVÁČEK ě, Vojtěch. *Makroekonomická analýza a mezinárodní komparace*. 1. vyd. Praha : Vysoká škola ekonomická, 1994. 196 s. ISBN 80-7079-844-0.
- [25] *Státy Evropské unie* [online]. [2007] [cit. 2008-05-02]. Dostupný z WWW: <<http://eu.euweb.cz/eu.php>>
- [26] *Státy Evropské unie* [online]. [2007] [cit. 2008-05-02]. Dostupný z WWW: <<http://eu.euweb.cz/eu.php?id=clanky/stat&stat=2>>.
- [27] *Státy Evropské unie* [online]. [2007] [cit. 2008-05-02]. Dostupný z WWW: <<http://eu.euweb.cz/eu.php?id=clanky/stat&stat=21>>.

[28] *Vývoj české ekonomiky v roce 2007 - BusinessInfo.cz* [online]. 2008 [cit. 2008-05-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/analyzy-statistiky/vyvoj-ceske-ekonomiky-v-roce-2007/1000431/48152/>>.

[29] *Vývoj zahraničního obchodu v roce 2005 - BusinessInfo.cz* [online]. 2006 [cit. 2008-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/statistiky-zahranicniho-obchodu/vyvoj-zahranicniho-obchodu-rok-2005/1000453/38980/>>.

Seznam tabulek:

Tabulka č. 1: Míra růstu reálného HDP v ČR (procentní změna oproti předchozího roku).....	22
Tabulka č. 2: Míra nezaměstnanosti v ČR (procentní vyjádření).....	23
Tabulka č. 3: Míra inflace v ČR (v procentech).....	24
Tabulka č. 4: Platební bilance ČR (v mil EUR).....	26
Tabulka č. 5: Harmonizovaný index spotřebitelských cen ČR (růst v procentech).....	27
Tabulka č. 6: Dlouhodobé úrokové sazby z vládních dluhopisů na sekundárním trhu ČR (v procentech).....	28
Tabulka č. 7: Dluh sektoru vládních institucí ČR (v % HDP).....	29
Tabulka č. 8: Saldo sektoru vládních institucí ČR (v % HDP).....	30
Tabulka č. 9: Míra růstu reálného HDP Slovinska (procentní změna oproti předchozího roku).....	32
Tabulka č. 10: Míra nezaměstnanosti Slovinska (procentní vyjádření).....	33
Tabulka č. 11: Míra inflace Slovinska (v procentech).....	33
Tabulka č. 12: Platební bilance Slovinska (v mil. EUR).....	34
Tabulka č. 13: Kritérium cenové stability Slovinska (v procentech).....	35
Tabulka č. 14: Kritérium dlouhodobých úrokových sazeb Slovinska (v procentech).....	35
Tabulka č. 15: Dluh sektoru vládních institucí Slovinska (v procentech).....	36
Tabulka č. 16: Saldo sektoru vládních institucí Slovinska (v procentech).....	36
Tabulka č. 17: Míra růstu reálného HDP v ČR a Slovinsku (procentní změna oproti předchozího roku).....	38
Tabulka č. 18: Komparace míry nezaměstnanosti v ČR a Slovinsku (v procentech).....	39
Tabulka č. 19: Komparace míry inflace v ČR a Slovinsku (v procentech).....	40
Tabulka č. 20: Komparace platební bilance ČR a Slovinska (v mil. EUR).....	42
Tabulka č. 21: Komparace kritéria cenové stability ČR a Slovinska (v procentech)....	43
Tabulka č. 22: Komparace kritéria dlouhodobých úrokových sazeb ČR a Slovinska (v procentech).....	44
Tabulka č. 23: Komparace kritéria vládního dluhu ČR a Slovinska (v procentech).....	44
Tabulka č. 24: Komparace kritéria deficitu státního rozpočtu ČR a Slovinska (v procentech).....	45

Seznam grafů:

Graf č. 1: Nominální kurz CZK/EUR.....	29
Graf č. 2: Komparace míry růstu reálného HDP v ČR a Slovinsku	39
Graf č. 3: Komparace míry nezaměstnanosti ČR a Slovinska.....	40
Graf č. 4: Komparace míry inflace ČR a Slovinska	41

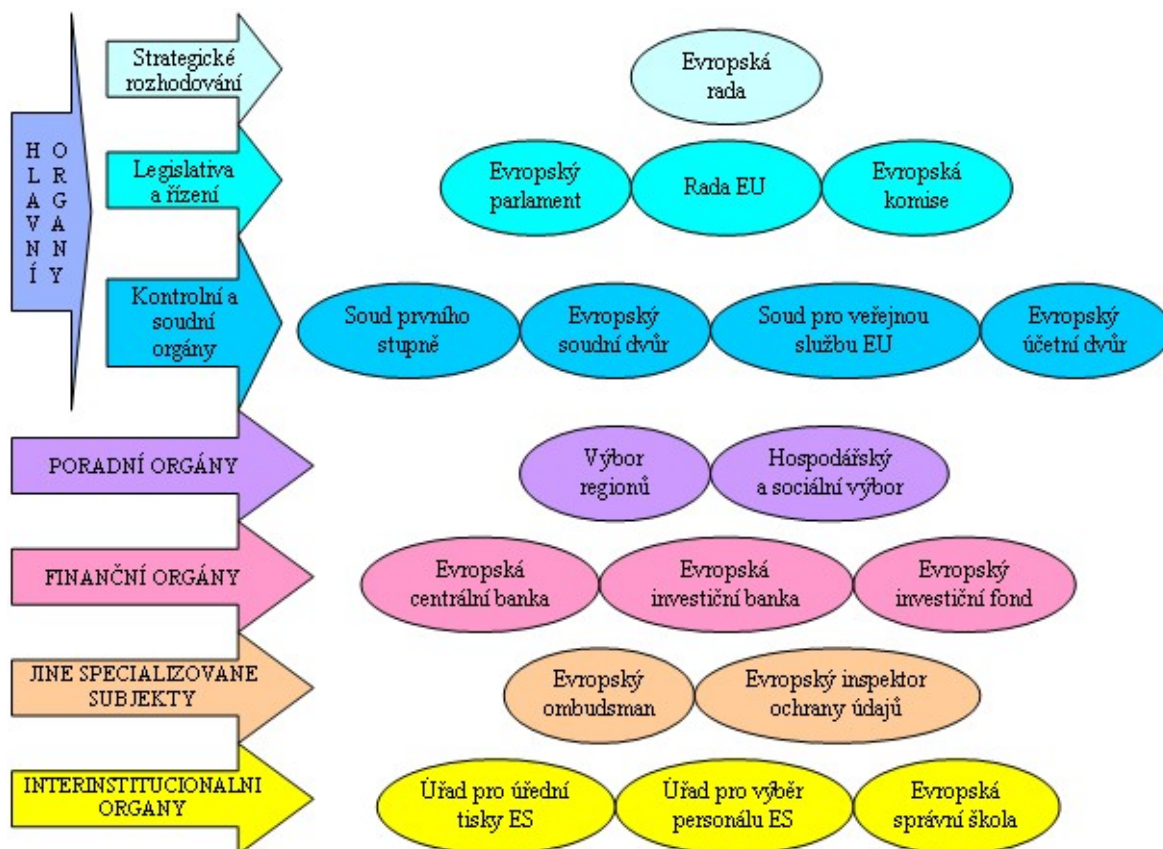
Seznam obrázků:

Obrázek č. 1: Mapa ČR.....	20
Obrázek č. 2: Mapa Slovinska	31

Seznam příloh:

Příloha č. 1: Společné orgány EU	55
Příloha č. 2: Základní informace o EU	56
Příloha č. 3: Mapa eurozóny	57
Příloha č. 4: Základní informace o ČR	58
Příloha č. 5: Základní informace o Slovinsku.....	59

Společné orgány EU

Příloha č. 2: Základní informace o EU

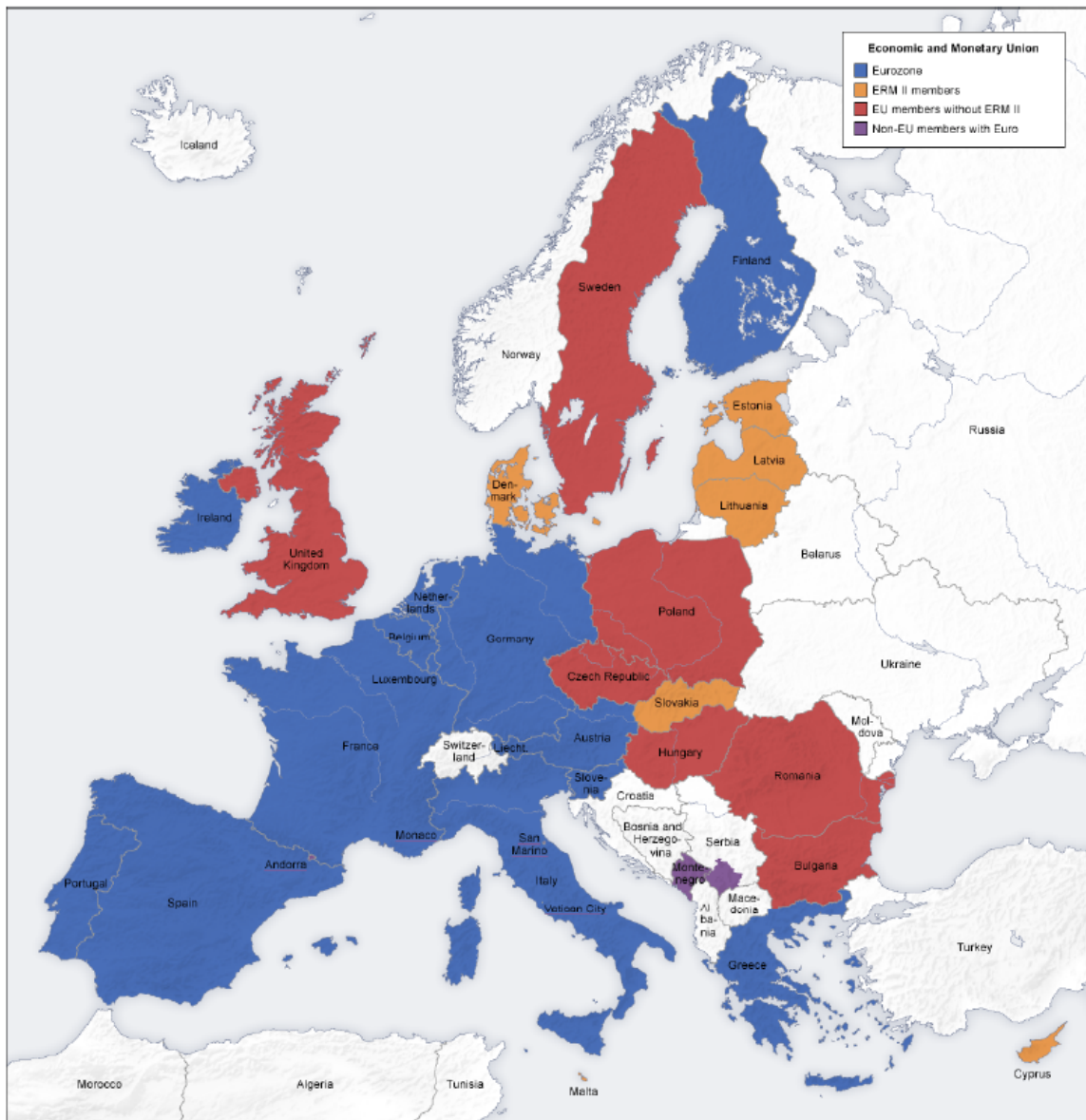
Souhrn základních informací o Evropské unii

Mezinárodní kód státu:	EU
Oficiální název:	Evropská unie
Poloha:	Evropa
Rozloha:	4 325.00 tis. km ² , 7. místo na světě
Počet obyvatel:	496.0 mil. obyvatel, 3. místo na světě
Hustota zalidnění:	115 obyv./km ² , 86. místo na světě
Hlavní město:	Brusel (Bruxelles), 952 tis. obyvatel
Správní členění:	27 členských zemí
Úřední jazyky:	Jazyky všech členských států
Měna:	Euro
Hospodářství:	
HDP:	12 673.0 mld. USD
HDP na 1 obyvatele:	25 552 USD
Inflace:	2.2 %
Hospodářský růst:	2.7 %
Průměrný měsíční plat:	2951.6 €
Nezaměstnanost:	7.9 %
Platí do rozpočtu EU:	0 mld. €
Sousední státy:	Andorra, Albánie, Bělorusko, Chorvatsko, Lichtenštejnsko, Makedonie, Monako, Norsko, Rusko, San Marino, Švýcarsko, Turecko, Ukrajina, Vatikán

Příloha č. 3: Mapa eurozóny

Aktuální mapa eurozóny

Příloha č. 4: Základní informace o ČR

Souhrn základních informací o České republice

Mezinárodní kód státu:	CZE / CZ
Oficiální název:	Česká republika
Poloha:	střední Evropa
Rozloha:	78.8 tis. km ² , 114. místo na světě
Počet obyvatel:	10.2 mil. obyvatel, 79. místo na světě
Hustota zalidnění:	129 obyv./km ² , 77. místo na světě
Hlavní město:	Praha, 1.2 mil. obyvatel
Správní členění:	14 krajů
Úřední jazyk:	Čeština
Měna:	česká koruna
Obyvatelstvo:	Češi a Moravané (93 %), Slováci (3 %), dále Romové, Maďaři, Poláci a Němci.
Náboženství:	bez vyznání 40 %, katolíků 39 %, protestanti (5 %) a pravoslavní (3 %).
Sousední stát(y):	Německo, Polsko, Rakousko, Slovensko
Hospodářství:	
HDP:	160.5 mld. USD
HDP na 1 obyvatele:	16 500 USD
Inflace:	2.1 %
Hospodářský růst:	6.1 %
Průměrný měsíční plat:	954 €
Nezaměstnanost:	7.1 %
Platí do rozpočtu EU:	1 mld. €

Příloha č. 5: Základní informace o Slovinsku

Souhrn základních informací o Slovinsku

Mezinárodní kód státu:	SVN / SI
Oficiální název:	Slovinská republika
Poloha:	jižní Evropa
Rozloha:	20.30 tis. km ² , 150. místo na světě
Počet obyvatel:	1.9 mil. obyvatel, 141. místo na světě
Hustota zalidnění:	95 obyv./km ² , 99. místo na světě
Hlavní město:	Ljubjana (Lublaň), 271 tis. obyvatel
Správní členění:	148 obcí
Úřední jazyk:	Slovinština
Měna:	Euro (býval tolar)
Obyvatelstvo:	Slovinci (90 %), dále Chorvati, Maďaři, Srbové a další.
Náboženství:	bez vyznání 23 %, katolíků 72 %, pravoslavní 3 %, islám 2 %.
Hospodářství:	
HDP:	36.9 mld. USD
HDP na 1 obyvatele:	18 300 USD
Inflace:	2.5 %
Hospodářský růst:	5.2 %
Průměrný měsíční plat:	1604.5 €
Nezaměstnanost:	6 %
Platí do rozpočtu EU:	0.3 mld. €
Sousední státy:	Chorvatsko, Itálie, Maďarsko, Rakousko